

Pedagogisch beleidsplan

Kleinschalig en warm
Huiselijk sfeer
Vertrouwd
Persoonlijk
Gezellig
Inspirerend
Oog op ontwikkelingen
Verticale groep 0 tot 4 jaar

Naam instelling:	Kinderopvang Jasmijn
Adres:	Knopstraat 2 3551 ET Utrecht
Telefoon:	030 633 21 73
Website:	www.kinderopvangjasmijn.nl
Mailadres:	info@kinderopvangjasmijn.nl
KvK nummer:	71425853
LRK Nummer:	603416901 (na toewijzing – Aangemeld LRK Nummer)
Bankrekeningnummer:	NL41 RABO 0330 0145 60

Inhoud

Inleiding en voorwoord	5
Hoofdstuk 1. Jasmijn.....	6
1.2 Visie, missie en werkwijze van onze kinderopvang.....	6
1.2.1 Missie van kinderopvang Jasmijn.....	6
1.2.2 Visie van kinderopvang Jasmijn	6
1.2.3 Ontwikkelingsgerichte werkwijze	7
Hoofdstuk 2. Basisveiligheid, vertrouwen en kennis.....	10
2.1 Emotionele veiligheid	10
2.1.1 Structuur en grenzen bieden	10
2.1.2 Sensitieve responsiviteit	12
2.1.3 Respect voor autonomie	13
2.1.4 Praten en uitleggen.....	14
2.1.7 Mentor	14
2.1.8 Wenbeleid	15
Hoofdstuk 3 Persoonlijke ontwikkeling	16
3.1 Ontwikkelingsstimulering	16
3.2 Motorische ontwikkeling.....	17
3.3 Creatieve ontwikkeling	19
3.4 Cognitieve ontwikkeling	20
3.5 Taal ontwikkeling.....	22
3.6 Activiteiten bij Kinderopvang Jasmijn	23
Hoofdstuk 4 Sociale ontwikkeling.....	25
4.1 Interactie tussen kinderen onderling	25
4.1.1 Ontwikkelingsniveaus	25
4.2 Samen zijn in een groep	27
4.3 Conflicten.....	27
4.4 Omgaan met pesten	27
4.5 Normen en waarden.....	28
Hoofdstuk 5 Waarnemen van de ontwikkeling	30
5.1 Kind volgsysteem	30
5.2 Overdracht.....	30

5.3 Omgang met ontwikkelingsproblemen	31
Hoofdstuk 6 Informatie voor ouders en kind	33
6.1 Verticale groep	33
6.1.1 Indeling van de groepsruimte	33
6.1.2 Activiteiten buiten de stamgroep	34
6.2 Dagelijkse gang van zaken	35
6.2.1 Dagindeling	35
6.2.1 Eten en drinken	35
6.2.2 Slapen.....	36
6.2.3 Omgaan met zindelijkheid	37
6.2.4 Hygiëne & veiligheid	37
6.2.5 Ziekte(n)	38
6.2.6 Huisregels.....	39
6.2.7 Bitcare	40
6.3 Feestdagen	40
6.4 Samenwerken met ouders	40
6.5 Het plaatsingsbeleid	41
6.6 Tarieven, ruildagen, extra dagen, pakketten.....	42
6.6.1 Tarieven.....	42
6.6.2 Her inschrijfkosten	44
6.6.3 Ruildagen.....	44
6.6.4 Afnemen van een extra dag	45
6.6.5 Een vast pakket (hele en halve dag opvang).....	45
Hoofdstuk 7. Wet Kinderopvang	46
7.1 Drie uren regeling	46
7.2 Het personeel	46
7.2.1 Stagiaires.....	47
7.2.2 Vrijwilligers.....	49
7.2.3 Ondersteuning	50
7.2.4 Personeel kind ratio:	50
7.3 Klachtenregeling kinderopvang Jasmijn	50

7.3.1 Jaarverslag.....	51
7.4 Oudercommissie	51

Inleiding en voorwoord

Kinderopvang Jasmijn is een kinderopvangcentrum voor kinderen in de leeftijd van nul (0) tot de leeftijd waarop zij basisonderwijs gaan volgen (in het algemeen 4 jaar). Mochten er kinderen zijn die langer opvang nodig hebben dan de doorgaans 4 jaar, door omstandigheden o.i.d., dan bieden wij ook kinderen langer opvang op aanvraag. Kinderopvang Jasmijn heeft één verticale groep. Dat betekent dat er kinderen worden opgevangen in de leeftijd van nul tot vier jaar in één groep. De groep bestaat uit maximaal elf kinderen.

Een goede kwalitatieve kinderopvang moet voldoen aan de wet en regelgeving. Daarnaast is het zeer belangrijk voor het kind en ouder/verzorger om aan hun wensen te voldoen. Kinderopvang is niet alleen 'gezellig samen spelen en tijd doorbrengen' het is een verantwoordelijke opvang in zijn geheel. Daar spelen verschillende belangrijke punten een rol.

De voertaal van Kinderopvang Jasmijn is Nederlands, op deze wijze leren kinderen de Nederlands taal te spreken en krijgen zij de kans hiermee te oefenen.

U mag er zeker van zijn dat uw kind bij ons in een liefdevolle, veilige en stimulerende omgeving en verantwoorde opvoeding krijgt. Dat het in uw afwezigheid kan rekenen op een vertrouwde opvoeder, die inspeelt op de behoefte van uw kind. Daarnaast vinden wij het zeer belangrijk dat ouders zicht hebben op de normen en waarden van onze kinderopvang. De ouders dragen een deel van de zorg en verantwoordelijkheid van hun kind over aan ons. Ouders willen het vertrouwde gevoel krijgen om hun kinderen bij ons achter te laten en zij willen ook weten op welke wijze wij met de kinderen omgaan en hoe wij de zorg van hun overnemen en of wij aan hun verzorging en opvoeding voldoen.

In de Wet Kinderopvang staat vermeld dat de activiteiten van Kinderopvang Jasmijn gericht moeten zijn op onderstaande vier pedagogische doelen. Het zijn de hoofddoelen in ons werk en worden daarom wel de 'basale' doelen genoemd.

- op een sensitieve en responsieve manier met kinderen wordt omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen;
- kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving;
- kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden;
- kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

Deze basisdoelen en hoe wij te werk gaan met de ontwikkelingsaspecten en de ontwikkelingsfases van kinderen van 0 tot 4 jaar worden in dit pedagogisch beleidsplan verder uitgewerkt.

Dit beleidsplan geeft ouders/verzorgers inzicht in de werkwijze en het opvoedingsklimaat dat Kinderopvang Jasmijn biedt. Het geeft ons en onze medewerkers richting, inspiratie en houvast bij het pedagogisch handelen in de groep. Voor beiden is het een middel om de dagelijkse gang van zaken te toetsen, en waar nodig is bij te stellen, om te komen tot een optimale kwaliteit van kinderopvang. Wij hebben hierbij natuurlijk voor ogen dat dit alles leidt tot een plek waar kinderen graag verblijven! Kinderopvang Jasmijn is de werknaam van de kinderopvang. De kinderopvang is een onderdeel van KR Kinderdagverblijven BV.

Akif Kir en Tahibe Karakaya,

Houders kinderopvang Jasmijn.

Hoofdstuk 1. Jasmijn

1.2 Visie, missie en werkwijze van onze kinderopvang

1.2.1 Missie van kinderopvang Jasmijn

Kinderopvang Jasmijn biedt opvang voor kinderen van 0 tot de leeftijd dat zij naar het basisonderwijs gaan (doorgaans 4 jaar). Kinderen krijgen binnen onze kinderopvang de mogelijkheid om zich vanuit een veilige basis zo optimaal mogelijk te ontwikkelen, aangepast aan de ontwikkelingsfasen van elk individueel kind.

In samenspraak met u als ouder, verzorgen wij uw kind, voeden het op en stimuleren het in zijn of haar ontwikkeling. Hierbij staat uw kind en zijn of haar identiteit centraal. Onze uitgangspunt is dat elk kind uniek is. Elk kind heeft zijn eigen tempo en kwaliteiten, met respect passen wij onze tempo aan de kinderen en proberen wij de kinderen individueel te helpen ontwikkelen.

Kinderopvang Jasmijn en zijn pedagogisch medewerkers staan met respect voor elkaar, openheid, persoonlijke communicatie, geborgenheid, veiligheid en een vertrouwde omgeving, die als een thuis is voor de kinderen én voor u als ouder.

1.2.2 Visie van kinderopvang Jasmijn

Kinderopvang Jasmijn levert een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling, opvoeding en verzorging van de kinderen. Wij kiezen voor een vraaggerichte benadering waarbij de wensen van ouders in relatie tot ons pedagogisch beleid het grootste uitgangspunt zijn. Vanuit deze gedachten geven wij onze dienstverlening vorm.

Het kind staat bij ons centraal. Elk kind is uniek en elk kind heeft zijn eigen tempo en kwaliteiten. Wat wij erg belangrijk vinden is om op één lijn te staan met ouders en aan de wensen en belangen van de ouders te voldoen, het bijdragen aan de zorg die zij aan ons overdragen nemen wij zeer serieus en verantwoordelijk over. Wij hechten grote waarde aan respect, openheid, veiligheid, kwaliteit en een persoonlijke benadering ten aanzien van alle ouders, kinderen, medewerkers en andere betrokkenen.

Wat betekent dit voor de kinderen die bij de Kinderopvang Jasmijn komen?

- Het kind staat bij ons centraal.
- Elk kind is een uniek persoon.
- Elk kind heeft zijn eigen tempo.
- Elk kind heeft zijn eigen unieke kwaliteiten.
- Elk kind leert wat van elkaar; wij ontdekken samen en wij groeien met elkaar op.
- Bij kinderopvang Jasmijn leren wij elke dag weer iets nieuws bij.
- Bij kinderopvang Jasmijn pas jij je kennis en ervaringen toe.
- Samen brengen wij een gezellige, persoonlijke, vertrouwde tijd met elkaar door.

Wat betekent dit voor ouders die bij Kinderopvang Jasmijn komen?

Wij bieden uw kind een veilige, vertrouwde, huiselijke omgeving. Samen met u kijken wij hoe wij het beste met onze kinderopvang aan kunnen sluiten op uw wensen, opvoeding, verzorging en ontwikkeling van uw kind. We zullen u helpen met onze kennis en ervaringen. Als wij ergens tegen aan lopen, zullen wij u hier ook om advies vragen.

Wij hechten veel waarde aan wederzijdse respect. Dit komt ook terug in ons handelen en de manier van communiceren; zowel met ouders als medewerkers en kinderen. Om de kwaliteit van onze kinderopvang te waarborgen en vernieuwen, hebben wij acht pijlers.

- 1. Communicatie:** Een goede communicatie tussen ouders en kinderen is erg belangrijk. Wij streven ernaar om iedere dag een overdracht te kunnen bespreken met alle ouders. Wij vragen hoe het met het kind gaat en of er iets bijzonders gebeurd is thuis. We tonen interesse en luisteren naar wat de ouders vertellen.

2. **Personeel:** Om de kinderen in een veilige en vertrouwde omgeving te laten spelen en ontwikkelen hebben we zorgzaam, betrouwbaar en goed opgeleid personeel nodig. Wij werken met vaste gezichten om de kinderen een vertrouwd gevoel te geven. Mocht het een keer gebeuren dat er een onbekende invaller komt, stellen we de ouders op de hoogte en houden wij zelf de overdracht over het kind. We streven ernaar om in ieder geval één vaste medewerker ernaast te hebben.
3. **Verzorging:** Wij gaan zorgvuldig om met de ontwikkelingsfase van de kinderen. De inrichting van de ruimte en het spelmateriaal sluit aan bij de leeftijden van de kinderen. We bieden divers ontwikkel- en spelmateriaal aan en wij proberen op de belevingswereld van de kinderen aan te sluiten.
4. **Oudercommissie:** Ouders en kinderopvang zijn partners bij de opvoeding en ontwikkeling van kinderen. Een oudercommissie bestaat uit een aantal ouders van een kinderopvang, zij denken kritisch mee over het beleid zodat diensten beter kunnen worden afgestemd op de wensen en ideeën van de ouders.
5. **Kwaliteit:** Goede kinderopvang heeft een positief effect op de ontwikkeling van een kind. Steeds meer onderzoekers bewijzen dit. In een veilige, plezierige en vertrouwde omgeving komt een kind tot bloei. Deze kwaliteit uit zich onder ander in het werken met de zes interactievaardigheden
6. **Veiligheid:** Ouders moeten erop kunnen vertrouwen dat hun kinderen bij ons veilig zijn. Kinderopvang Jasmijn is daarom verplicht een beleid te voeren dat de veiligheid en de gezondheid van de kinderen zoveel mogelijk garandeert. Dit geldt voor de huisvesting, maar ook voor het personeel, dat met kinderen werkt.
7. **Pedagogisch beleid:** Het is wettelijk bepaald dat na exploitatie van de kinderopvang het pedagogisch beleid binnen 6 maanden aan de oudercommissie wordt voor gelegd. Elk jaar zullen wij ons pedagogisch beleidsplan evalueren en mogelijk aanpassen waar dit nodig is.
8. **Gezondheid:** Wij vangen de kinderen op in een veilige, hygiënische en gezonde omgeving. In het pedagogische beleidsplan staat beschreven hoe wij als organisatie hiervoor zorgen. Ook wordt hierin vermeld hoe wij omgaan met zieke kinderen en met medicijngebruik. Zo houden wij onze kwaliteiten op pijl door ervoor te zorgen dat wij alles actueel te houden, met ouders te bespreken en aan de wensen van kinderen en ouders te voldoen.

Hieruit voortvloeien is onze visie gevormd. Onze visie is de rode draad in het pedagogisch beleidsplan en ons handelen op de groep:

“Bij Kinderopvang Jasmijn bieden wij de kinderen een veilige, vertrouwde en huiselijke omgeving die aansluit op de wensen van ouders en kind. We hechten veel waarde aan wederzijds respect en een goede communicatie tussen Kinderopvang Jasmijn, ouders én kinderen. Op deze manier willen we een zo natuurlijk mogelijke omgeving creëren waarin de kinderen zich thuis voelen. Elk kind is uniek, heeft zijn eigen ontwikkelingstempo en individuele kwaliteiten. De pedagogisch medewerker is er om, wanneer nodig, deze ontwikkeling en kwaliteiten te ondersteunen en te stimuleren.”

1.2.3 Ontwikkelingsgerichte werkwijze

Elke kind groeit op met zijn eigen normen, waarden en cultuur. Wij gebruiken ook andere regels dan thuis. Kinderen wennen snel om onderscheid te maken tussen thuis en kinderopvang. Wij proberen zoveel mogelijk aan te sluiten bij de opvoeding van de ouders. Om dit zo goed mogelijk te handelen en naar de wensen van de ouders te gaan werken overleggen wij veel met ouders. Wij bieden geborgenheid voor kinderen en wij bieden ook vrijheid om zich te ontwikkelen. Elk kind is uniek en elk kind ontwikkelt zich op zijn eigen tempo en kwaliteit. Wij proberen de kinderen in hun ontwikkeling te stimuleren.

De werkwijze van Kinderopvang Jasmijn kan het beste worden omschreven als een ontwikkelingsgerichte werkwijze. Hiermee bedoelen we dat in ons werk bewust die activiteiten worden aangeboden die passen bij de ontwikkelingsfase van het kind en – natuurlijk - het kind stimuleren om zich verder te ontwikkelen.

Ons pedagogisch beleidsplan, onze werkwijze en handelen is niet alleen gebaseerd op één pedagoog, maar geïnspireerd door verschillende pedagogen en pedagogische stromingen. Wij geloven dat elk pedagoog een goede inbreng heeft voor de ontwikkeling van de kinderen. Zo werken wij met de inspiraties en de theorie van pedagoog Thomas Gordon, Emmi Pikler, en de hechtingstheorie van Bowlby. Om een indruk te krijgen van de verschillende deskundigen en hun ideeën, beschrijven we hieronder kort de verschillende theorieën.

Verschiede pedagogen ontwikkelden een visie op interacties tussen volwassenen en kinderen. Thomas Gordon legt bijvoorbeeld de nadruk op de gelijkwaardigheid in relaties, Emmi Pikler stelt dat je baby's in een groep vooral tijdens de dagelijkse verzorging intensief aandacht moet geven en John Bowlby benadrukte met zijn hechtingstheorie juist het belang van de aanwezigheid en betrokkenheid van de opvoeder. Hij heeft hiermee een beweging tot stand gebracht in de psychologie waarmee de hechting en ontwikkeling van kinderen nauwkeurig onderzocht kunnen worden. Tot op de dag van vandaag is zijn werk nog de inspiratie voor onderzoekers in de psychologie.

In het kader van zijn hechtingstheorie definieerde John Bowlby ook de term "kinderen zoeken de nabijheid van vaste verzorgers, waardoor ze zich veilig kunnen voelen". Veiligheid voel je bij een vertrouwde omgeving. Een vertrouwde en veilige groep creëer je door vaste pedagogisch medewerkers, vaste invalkrachten en stagiaires. Vaste gezichten zorgen ervoor dat kinderen zich kunnen hechten en op een gezonde, vertrouwde en veilige manier een relatie kunnen vormen met de vaste verzorgers.

Thomas Gordon

De aanpak van de Amerikaanse psycholoog Thomas Gordon is gebaseerd op zijn overtuiging dat gebruik van macht binnen relaties schadelijk is. Hij werd wereldwijd beroemd met zijn boek 'Luisteren naar kinderen', waarin hij uitlegt hoe opvoeders en kinderen beter met elkaar kunnen communiceren zonder dat volwassenen daarbij hun macht misbruiken. De theorie: actief luisteren

Een uitgangspunt van Gordon is dat er een goede en open relatie ontstaat tussen de opvoeder en het kind door wederzijds acceptatie en begrip te creëren en conflicten op te lossen op een manier waarbij opvoeder en kind beiden tevreden zijn met de uitkomst (win-win benadering). Om deze goede en open relatie te laten ontstaan worden de vaardigheden 'actief luisteren' en 'confrontatie via de ik-boodschap' toegepast.

De boodschap die het kind geeft door gedrag, lichaamstaal of spraak wordt benoemd door de pedagogisch medewerker om te zien of het kind goed begrepen is. "Ik zie dat jij dat speeltje wilt pakken".

Vanuit de ik-persoon wordt een boodschap aan het kind gegeven waarin wordt aangegeven wat de opvoeder bij gedrag van het kind ziet en voelt.

De communicatievaardigheden vanuit de Gordon-methode zorgen voor een positieve benadering van het kind. Het kind wordt door de ik-boodschap niet beoordeeld op zijn persoon, maar leert een eigen verantwoordelijkheid voor zijn gedrag te nemen en zich in een ander te verplaatsen. Hiermee kan het kind eigenwaarde en zelfvertrouwen opbouwen.

Een positieve benadering van het kind vindt Kinderopvang Jasmijn zeer belangrijk, zodat het zich optimaal kan ontwikkelen omdat het zich goed voelt. Naast de communicatievaardigheden vanuit de Gordonmethode benaderen de Pedagogisch medewerkers het kind ook positief op de volgende manieren:

- Het kind positieve aandacht geven als een lach, aai over de bol, knuffel, etc.
- Het kind complimenten geven.
- De boodschap naar het kind ombuigen naar het gedrag dat wordt verwacht. Zo wordt verteld wat het kind wel behoort te doen, in plaats van wat het níét behoort te doen.
- De omgeving zo mogelijk aanpassen om onaanvaardbaar gedrag te voorkomen. Bijvoorbeeld de stoel weghalen waar het kind steeds op klimt.
- Het kind op individueel gedrag zo veel mogelijk op ooghoogte aanspreken om hiermee op gelijkwaardige voet te staan.

- Het kind voorbereiden op wat er gaat gebeuren door die gebeurtenis te benoemen. Hierdoor krijgt het kind de mogelijkheid om te schakelen naar wat er van hem wordt verwacht.

Emmi Pikler: de Lóczy-methode

De kern van de visie van Emmi Pikler is dat een jong kind zich vrij moet kunnen bewegen en ontwikkelen waarbij de volwassene alleen ingrijpt, aanraakt en verzorgt wanneer dat nodig is. Tijdens spelmomenten spelen kinderen zelfstandig en met elkaar, zonder ingrijpen of bemoeienis van de volwassene: er is veel vrije bewegingsruimte en spel materiaal onder handbereik. Tijdens verzorgingsmomenten (verschonen, voeden) is er juist veel gerichte individuele aandacht van de pedagogisch medewerker naar het kind en onderlinge interactie. De verschoonplek, de eetplek en slaapplek zijn duidelijk gescheiden van de speelplek.

Respect voor de autonomie betekent dat je niet zomaar iets van een kind afpakt. Vraag erom, houd je hand op een vragende manier voor een kind en hij zal uit zichzelf erin leggen waar je om vraagt. De baby leert wat hij kan en niet wat een volwassene vindt dat hij zou moeten kunnen. Op afstand is een verzorgster aanwezig die kan ingrijpen als dat nodig is. Zij moet een kind goed observeren om te zien in welk ontwikkelingsstadium hij zich bevindt en welk speelgoed geschikt is. Zelfstandigheid van kinderen betekent bijvoorbeeld ook dat een pedagogisch medewerker bij conflicten tussen kinderen pas ingrijpt als het écht fout gaat. Kinderen krijgen dan geen straf, maar worden hooguit uit elkaar gehaald en op rustige toon toegesproken. De Lóczy-methode betekent ook dat je een kind niet actief stimuleert in zijn motorische ontwikkeling, maar dat je alleen genoeg veilige ruimte (een grote box of een zachte mat) aanbiedt, speelgoed uitzoekt dat bij zijn ontwikkeling past en hem kleren aantrekt die hem niet in zijn bewegingen belemmeren. Het verzorgen van een jong kind is een uitgelezen moment om dit kind veel aandacht te geven. Praat tegen het kind op zachte toon, raak hem op een vriendelijke manier aan en vertel voortdurend wat je gaat doen. Pers niet de armpjes en beentjes van een kind in mouwen en broekspijpen, maar vraag zijn medewerking. Als je een kind van jongs af aan niet dwingt, maar vraagt om mee te werken, zal hij dit met plezier doen. Neem wel de tijd en rust, want als je gehaast bent en je aandacht er niet bij hebt werkt het niet.

Hechtingstheorie van Edward John Mostyn Bowlby

Bowlby ontwikkelde de hechtingstheorie. Hij is hierbij beïnvloed door Freud, omdat hij ook een belangrijke rol toekende aan de vroege relaties tussen ouders en kind. Hij verving het afhankelijke kind echter door een competentie gemotiveerd kind welke in de verzorger een zeker basis vindt. Hechting bevordert de overlevingskans. Een vertrouwde groep creëert zich voornamelijk doordat onze kinderopvang uit een groep bestaat. Een verticale groep met vaste pedagogisch medewerkers, vaste invalsters en stagiaires.

Hoofdstuk 2. Basisveiligheid, vertrouwen en kennis

2.1 Emotionele veiligheid

Interactieve vaardigheden zijn vaardigheden van de pedagogisch medewerker tijdens de interactie/omgang met alle kinderen in de groep. Deze vaardigheden zijn van groot belang gezien deze invloed hebben op de ontwikkeling en het welzijn van de kinderen in de groep. Daarnaast zijn deze vaardigheden van belang gezien de pedagogisch medewerkers de basis vormen van de kwaliteit van de kinderopvang. Er wordt een zestal interactieve vaardigheden onderscheiden, waarvan 3 basale vaardigheden (structuur & grenzen stellen, sensitieve responsiviteit en respect voor autonomie) en 3 educatieve vaardigheden (praten & uitleggen, ontwikkelingsstimulering en begeleiden van interacties).

Voor de emotionele competenties vindt Kinderopvang Jasmijn het zeer belangrijk om het kind een geborgen gevoel te geven. Dit geborgen gevoel geven de pedagogisch medewerkers op de veel verschillende manieren. Zoals wanneer een kind binnenkomt de pedagogisch medewerkers het kind welkom heten en vragen hoe het met het kind gaat. Hiermee wordt het kind gezien en voelt het zich welkom op Kinderopvang Jasmijn. Daarnaast stralen de Pedagogisch medewerkers uit dat het kind en zijn of haar ouder(s)/verzorger(s) geaccepteerd worden bij Kinderopvang Jasmijn door een vriendelijke en open houding aan te nemen, te luisteren naar hen en hen serieus te nemen. Als het nodig is bieden de pedagogisch medewerkers het kind troost en ondersteuning. Verder benoemen de Pedagogisch medewerkers wat zij bij het kind zien, zij tillen het kind op of nemen het op schoot als het daar behoefte aan heeft en zij tonen begrip voor de situatie van het kind. Het begrip tonen zij door actief te luisteren en emoties te erkennen. Een pedagogisch medewerkers troost het kind door in te gaan op de emotie die het voelt: *“Je vindt het niet leuk dat mama weggaat, he? Ik snap dat wel: dat is ook niet leuk”*. De Pedagogisch medewerkers zorgen er daarnaast voor dat het kind individuele aandacht ontvangt. Wanneer er één op één momenten plaatsvinden, bijvoorbeeld bij het verschoenen of vastmaken van de schoentjes voor het buitenspelen is de volledige aandacht gericht op het kind. Door het kind ruimte te geven voor het vormen van een eigen ik. De autonomie van kinderen vinden we erg belangrijk bij Kinderopvang Jasmijn. De Pedagogisch medewerkers vertellen niet dat er maar één manier is om iets te doen of uit te leggen. Ieder kind mag zijn of haar eigen verhaal over een gebeurtenis vertellen. *“Wat Driss zegt is waar, maar zoals jij het vertelt Fatima, dat is ook goed.”* Elk kind is uniek en heeft zijn eigen karakter, ontwikkeling en behoefte. Ten slotte kijken de Pedagogisch medewerkers bewust naar het unieke van het kind door actief te luisteren en verwachtingen af te stemmen op het individuele kind. Door op deze manieren geborgenheid aan het kind te geven en het kind positief te benaderen kan het kind zelfvertrouwen ontwikkelen. Het kind ontwikkelt zich hierdoor optimaal, wordt weerbaar en verbetert zijn zelfredzaamheid.

2.1.1 Structuur en grenzen bieden

Structuur

Emotionele veiligheid wordt onder andere geboden door het kind zo veel mogelijk vaste pedagogisch medewerkers te bieden, een vaste dag structuur en vaste rituelen aan te bieden en het in een geordende en vertrouwde leefruimte op te vangen. Met andere woorden wordt er zoveel mogelijk structuur tijdens de kinderopvang geboden. Regelmaat zorgt voor voorspelbaarheid en voorspelbaarheid geeft kinderen een vertrouwd gevoel. Een vast ritme geeft structuur en regelmaat aan de dag en deze wordt zodanig meer herkenbaar voor de kinderen. Om deze reden proberen wij hier zo min mogelijk van af te wijken.

Vaste en bekende pedagogisch medewerkers

De emotionele veiligheid van de kinderen waarborgen wij door middel van het inzetten van vaste pedagogisch medewerkers en invalsters. Het is belangrijk dat de kinderen dagelijks opgevangen worden door vaste en bekende gezichten, bij kinderopvang Jasmijn werken wij met twee vaste gezichten. Op een dag is minimaal één van deze twee vaste gezichten aanwezig (uitgezonderd van overmachtssituaties), daarnaast kan er een vertrouwde pedagogisch medewerker worden ingezet. Dit is belangrijk voor de hechting van de kinderen. Zo hecht het kind zich aan zijn vaste bekende pedagogisch medewerkers en speelt met bekende leeftijdsgenootjes. Dit vormt het gevoel van vertrouwen en veiligheid bij de kinderen.

AANGEZIEN ER VASTE PEDAGOGISCH MEDEWERKERS ZIJN OP KINDEROPVANG JASMIJN, WORDEN DE KINDEREN ELKE DAG BEGROET DOOR EEN BEKEND GEZICHT.
 “GOEDEMORGEN JESIN, WAT FIJN DAT JE ER WEER BENT. HOPELIJK VOEL JE JE WAT BETER, VERVELEND OM ZIEK TE ZIJN HÈ? VANDAAG KUN JE WEER MET JE VRIENDJES EN VRIENDINNETJES SPELEN! GA JE MEE JE JAS OPHANGEN?”

Een vaste dag structuur

De pedagogisch medewerkers dragen zorg voor een helder en geordend dagritme. Daarmee wordt duidelijk gemaakt welke gebeurtenissen en rituelen er op een dag plaatsvinden. Kinderopvang Jasmijn vindt het belangrijk dat de dag een vast patroon heeft, zodat de kinderen weten waar zij aan toe zijn. In het dagritme zitten vaste (dagelijkse terugkerende) elementen verwerkt, naast de elementen die meer incidenteel plaatsvinden. In het vaste dagritme zijn de volgende elementen verwerkt:

- Spelinloop. De groepsruimte is overzichtelijk. Er liggen materialen klaar voor het kind dat binnen komt.
- Eetmomenten. Er wordt met alle kinderen wat gegeten en wat gedronken. De baby's volgen hun eigen ritme en kunnen hierbij afwezig zijn.
- Groepsactiviteit. Een dagelijks terugkerend element. Dit zijn verschillende activiteiten, bijvoorbeeld knutselen, kringspel, dansen of buitenspelen. Er is een goede verhouding tussen binnen- en buitenspel. Er wordt voor gezorgd dat het kind – als dit maar enigszins mogelijk is - dagelijks buiten speelt.

DE PEDAGOGISCH MEDEWERKERS HERINNEREN DE KINDEREN GEDURENDE DE DAG AAN DE STRUCTUUR VAN DE DAG: “HET IS TIJD OM OP TE RUIJEN, DAARNA ZULLEN WE ZINGEN EN DAN IS HET ALWEER TIJD OM TE ETEN!”

Tijdens incidenten zoals een verjaardag enzovoorts wordt er enigszins afgeweken van de normale structuur. Een dagritme is geen keurslijf waar niet van afgeweken mag of kan worden, maar een dagritme geeft wel een duidelijk houvast voor het kind.

Samenvattend: Elk kind gedijt het best in een omgeving die duidelijke rituelen, structuur en grenzen heeft omdat hij zich daar veilig in voelt. Bij een duidelijke structuur en voorspelbaarheid kunnen kinderen zich voorbereiden op wat komen gaat. Dit zorgt niet alleen voor rust maar ook voor emotionele veiligheid. Dit uit zich in de praktijk door:

- Er wordt gedurende de opvang gewerkt volgens de dagindeling, dit zorgt voor een duidelijk structuur.
- Op de groep zijn groepsregels. De pedagogisch medewerker geeft gedurende de weken aandacht aan de groepsregels en waarom deze belangrijk zijn. Dit wordt bijvoorbeeld gedaan in een groepsbesprek aan tafel. Een positieve benadering is hierbij altijd het uitgangspunt.

DE KINDEREN ZITTEN IN EEN KRING, DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER WILT MET DE KINDEREN DE REGEL ‘NIET OP DE BANK STAAN’ EN HET WAAROM HERHALEN. EEN RELEVANTE AANLEIDING HIERVAN IS DAT ÉÉN VAN DE KINDEREN VANOCHTEND IS GEVALLEN. “HEBBEN JULLIE DE BULT OP HET HOOFD VAN KLEINE JORIS GEZIEN?”, DE KINDEREN KIJKEN EERST NAAR JORIS EN KNIKKEN DAN BEVESTIGEND. “WEET IEMAND HOE DAT KOMT?”. MACHA STEEKT HAAR HAND OP EN DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER GEEFT AAN DAT MACHA MAG VERTELLEN. “JORIS GING OP DE BANK STAAN”, “DAT KLOPT MACHA, EN WAT GEBEURDE ER DAARNA?”, “TOEN GING HIJ WIEBELEN EN VIEL HIJ”. DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER GAAT HIER VERDER OP IN EN HERHAALT DAT DE REDEN DAT DE KINDEREN NIET OP DE BANKEN MOGEN STAAN IS OMDAT HET GEVAARLIJK KAN ZIJN.

Grenzen stellen

Bij kinderopvang Jasmijn bieden we regels en grenzen aan, dit doen we omdat dit duidelijkheid geeft aan de kinderen. Dit zorgt niet alleen voor rust, maar ook voor emotionele veiligheid. Vanuit deze emotionele veiligheid kunnen kinderen zich volop richten op het verkennen van hun omgeving. Wij

stellen grenzen door gebruik te maken van de ik-boodschap, zodat niet het karakter van het kind afgerekend wordt, maar het gedrag van het kind.

DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER ZIT MET EEN BABY OP SCHOOT. "OEPS, JE TREKT HARD AAN MIJN HAAR: DAT DOET ZEER!"

Naast de ik-boodschap geven de pedagogisch medewerkers zoveel mogelijk positieve gedragsaanwijzingen. Dit betekent dat er zo min mogelijk 'nee' tegen het kind wordt gezegd. Op eerste plaats wordt positief gedrag benoemd en geprezen. Indien het kind de regels binnen kinderopvang Jasmijn even uit het oog verliest is dit in veel gevallen minimaal ongewenst gedrag. De pedagogisch medewerker gaat in gesprek met het kind op het taalniveau dat voor het kind haalbaar is. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het stellen van open vragen of gesloten vragen afhankelijk van de leeftijd van het kind. Waarbij het kind de kans krijgt op zijn eigen gedrag te reflecteren en zelf met een oplossing of het gewenste gedrag naar voren te komen. Indien het ongewenste gedrag gevaar met zich meebrengt kan de pedagogisch medewerker ervoor kiezen het spel van het kind tijdelijk te beëindigen en het kind te vragen om wat anders te kiezen. Ten slotte zijn er op de groep groepsregels. De pedagogisch medewerker geeft gedurende de weken aandacht aan de groepsregels en waarom deze belangrijk zijn. Dit wordt bijvoorbeeld gedaan in een groeps gesprek aan tafel. Een positieve benadering is hierbij altijd het uitgangspunt.

2.1.2 Sensitieve responsiviteit

In onze visie komt het al duidelijk naar voren: Kinderopvang Jasmijn vindt het belangrijk om voor elk kind een veilige plek te zijn waarin ingespeeld wordt op de persoonlijke behoeftes. Sensitieve responsiviteit is het uitstralen van geborgenheid en ondersteunend en begripvol aanwezig zijn van de Pedagogisch medewerkers. De signalen van het kind worden opgevangen, juist geïnterpreteerd en tijdig op gereageerd. Hierdoor voelt het kind zich begrepen, geaccepteerd en veilig. Er wordt bij Kinderopvang Jasmijn met respect en aandacht naar elk kind gekeken. In de praktijk uit zich dit doordat de Pedagogisch medewerker oogcontact maakt en de reactie van een kind afwacht voordat ze reageert: *Na het kietelen van een kind wacht de Pedagogisch medewerker even af en pas als het kind oogcontact maakt en lacht gaat zij door.* Daarnaast begroeten de Pedagogisch medewerkers elk individueel kind wanneer het binnenkomt: *"Goedemorgen Joshua, wat gezellig dat je er weer bent"*. Ook onderneemt de Pedagogisch medewerker gedurende de dag diverse contactinitiatieven: *"Heb je lekker geslapen?"*, *"Wat ben je aan het verven?"*, *"Ik vind dat je heel lief samen hebt gespeeld met Hoessein"*. En ook zorgen de Pedagogisch medewerkers ervoor dat zij altijd beschikbaar zijn voor de kinderen: Tijdens het vrijspel neemt de pedagogisch medewerkers niet altijd deel aan het spel, maar kijkt rond en reageert waar nodig op signalen van het kind. Als een kind een signaal afgeeft, in mimiek, woorden of lichaamshouding reageren zij hierop door met het kind te praten en eventueel emoties te benoemen maar ook door een knuffel of ander lichamelijk contact te bieden als het kind hier behoefte aan heeft.

DE KINDEREN ZIJN BUITEN AAN HET SPELEN EN DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER ZIET PUCK VAN DE FIETS VALLEN, ZE LOOPT ER RUSTIG NAAR TOE. PUCK MOET HUILEN EN STEEKT HAAR ARMEN UIT NAAR DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER. PUCK WORDT OPGETILD EN OP EEN RUSTIGE TOON TOEGESPROKEN: "IK ZAG JE VAN DE FIETS AFVALLEN, HEB JE JE PIJN GEDAAN?". PUCK KNIKT BEVESTIGEND. "WAAR HEB JE PIJN?". PUCK ZEGT DAT HAAR KNIE HEEL VEEL ZEER DOET. "IK SNAP DAT HET NIET FIJN VOELT, ZULLEN WE BINNEN EEN MAGISCH DOEKJE HALEN VOOR JE ZERE KNIE?".

Ook het benoemen van de emoties van de kinderen vinden we bij Kinderopvang Jasmijn erg belangrijk. Dit proberen we zoveel mogelijk door de kinderen zelf te laten doen. Bijvoorbeeld door de vraag te stellen: *"Hoe voelde je je toen?"*. Als een kind geen woorden kan geven aan het gevoel of de emotie zal de Pedagogisch medewerker dit proberen te benoemen door bijvoorbeeld te zeggen *"Ik zie je in je ogen wrijven en denk dat je moe bent, klopt dit?"*, hierdoor leert het kind welke emoties en gevoelens het ervaart, dat deze gevoelt mogen worden maar ook hoe het hiermee om kan gaan. De Pedagogisch medewerkers passen hun toon en tempo aan op het individuele kind en maken altijd oogcontact tijdens gesprekken met het kind. Tijdens gesprekken proberen de Pedagogisch medewerkers zoveel mogelijk

open vragen te stellen zodat de kinderen zich belangrijk en gehoord voelen. Dit wordt ook overgebracht door middel van verbale en non-verbale reacties te geven op signalen en verhalen van het kind. Concreet wordt dit gedaan door in gesprek met het kind door te vragen, het verhaal samen te vatten, iets te herhalen, te knikken met het hoofd of soms te reageren met een toestemmend geluid. Het uitgangspunt van Kinderopvang Jasmijn is om actief te luisteren en op deze manier het kind te stimuleren vrij te vertellen over zijn belevenissen.

BABY LOUIS LIGT OP EEN KLEED TE SPELEN MET EEN BAL, DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER GAAT NAAST HEM ZITTEN. "HALLO LOUIS, IK KOM EVEN BIJ JOU ZITTEN. IK ZIE DAT JE MET DE BAL AAN HET SPELEN BENT!". LOUIS MAAKT BRABELL GELUIDEN. "WAT BEN JE GEZELLIG AAN HET BRABELLEN, PROBEER JE ME EEN VERHAAL TE VERTELLEN?"

SANNE IS NIEUW OP KINDEROPVANG JASMIJN. TIJDENS HET BUITENSPELEN DOET ZE NIET MEE EN STAAT SANNE AAN DE ZIJKANT. DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER ZIET DIT EN LOOPT NAAR HAAR TOE "VIND JE HET SPANNEND OM MET DE ANDERE KINDEREN MEE TE DOEN? ZULLEN WE ER SAMEN NAARTOE GAAN?".

Ten slotte creëren we een omgeving waarin de veilige hechting van kinderen zoveel mogelijk gestimuleerd wordt. Dit doen wij door te zorgen voor zoveel mogelijk vaste gezichten, dit houdt in vaste pedagogisch medewerkers, vaste invalsters en stagiaires. Ook het hebben van één groep met vertrouwde kinderen is onderdeel van het vormen van een veilige omgeving en een veilige gehechtheid. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat als kinderen huilen zij hier actie op ondernemen, omdat het kind door middel van te huilen aangeeft dat het behoefte nodig heeft aan de nabijheid en zorg van de verzorger.

DOOR DE BABYFOON HOORT DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER GEHUIL, ZE LOOPT NAAR DE SLAAPKAMER EN ZIET DAT MICHEL AAN HET HUILEN IS. "HALLO MICHEL, IK ZIE DAT JE WAKKER BEN. HEB JE LANG GENOEG GESLAPEN?" MICHEL KNIKT EN STEEKT ZIJN ARMEN UIT. "IK GA JE UIT JE BED TILLEN EN DAN GAAN WE JE KLEREN AAN DOEN EN LEKKER WAT DRINKEN". ZE TILT MICHEL UIT BED EN GEEFT HEM EEN AAI OVER Z'N BOL.

2.1.3 Respect voor autonomie

Respect voor de autonomie betekent dat je niet zomaar iets van een kind afpakt: *vraag erom, houd je hand op een vragende manier voor een kind en hij zal uit zichzelf erin leggen waar je om vraagt*. Bij Kinderopvang Jasmijn mag elk kind zijn unieke persoonlijkheid vormgeven. Met zijn eigen karakter, kwaliteiten en voorkeuren. Wij willen voor ieder kind de ruimte bieden om in zijn of haar eigen tempo de ontwikkeling door te maken. Zoals al eerder besproken is onze visie dat een kind zich vrij moet kunnen ontwikkelen en bewegen. De Pedagogisch medewerker hoeft alleen maar in te grijpen, aan te raken en te verzorgen wanneer dat nodig is. Als kinderen dus samen aan het spelen zijn en er zijn geen bijzonderheden, dan is het ook niet nodig voor de Pedagogisch medewerker om zich hiermee te bemoeien. Verder worden er de gehele dag door keuzes aangeboden aan de kinderen: *waar ga je spelen, aan welke activiteit ga je meedoen, welk stuk fruit wil je van het bord pakken etc*. Tijdens de verzorgmomenten zoals voeden of verschonen is er juist veel individuele aandacht van de Pedagogisch medewerker voor het kind. Er wordt gevraagd om medewerking van het kind in plaats van dat de pedagogisch medewerker de handelingen zomaar uitvoert. Dit kost meer tijd dan als het zonder de vraag om medewerking gebeurt, dus het is belangrijk dat pedagogisch medewerkers geduldig zijn en hier tijd voor vrij maken. Daarnaast stimuleren de pedagogisch medewerkers de kinderen om nieuwe vaardigheden te oefenen, als zij merken dat de kinderen hier klaar voor zijn.

HET IS TIJD OM BUITEN TE SPELEN! ALLE KINDEREN GAAN AAN DE SLAG MET HUN SCHOENEN EN JAS. NOVA VAN 2 JAAR IS OP DE GROND GAAN ZITTEN EN KIJKT NAAR DE ANDERE KINDEREN. DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER ZIET DIT EN VRAAGT: "NOVA WIL JE EERST JE JAS OF JE SCHOENEN AANTREKKEN?" NOVA WIJST NAAR HAAR JAS EN DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER PAKT DEZE VOOR HAAR. "ZAL IK JE EENS EEN TRUCJE LATEN ZIEN? ALS JE DE JAS OPEN OP DE GROND LEGT, AAN DE BOVENKANT GAAT STAAN EN JE

HANDEN IN JE MOUWEN STEEKT KAN JE HEEL GEMAKKELIJK JE JAS AANTREKKEN. ZAL IK HET VOORDOEN?" DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER DOET HET VOOR EN HELPT NOVA OM HAAR JAS OP DEZELFDE MANIER AAN TE TREKKEN. "WAT KNAP! JE HEBT ZELF JE JAS AANGETROKKEN!"

DE GEHELE DAG DOOR GEVEN DE PEDAGOGISCH MEDEWERKERS KEUZEMOGELIJKHEDEN AAN DE KINDEREN ZOALS: "WAAR WIL JE MEE SPELEN?", "WIL JE EEN ROOD OF GROEN PAPIER?", WELKE KNUFFEL WIL JE OM MEE TE SPELEN?".

DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER HEEFT BABY JAMESON ZOJUIST VERSCHOONT EN IS HEM NU AAN HET AANKLEDEN. "ZO, HELEMAAL KLAAR MET JE LUIER. NU GA IK JOU SHIRT WEER AANDOEN, KUN JE MIJ JE ARM GEVEN?"

2.1.4 Praten en uitleggen

De pedagogisch medewerkers communiceren veel met de kinderen. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de interactie tussen de pedagogisch medewerkers en kinderen gelijkwaardig zijn. De pedagogisch medewerker praat mét de kinderen en niet tegen de kinderen bijvoorbeeld door te vragen: "wie heeft er zin om buiten te spelen?". Daarnaast gebruikt de Pedagogisch medewerker interactie om steeds uit te leggen wat er gaat gebeuren en wat zij doet bijvoorbeeld door te zeggen: "Gido, ik ruik dat je een vieze broek hebt. We gaan even je luier verschonen en daarna kan je weer lekker verder spelen met de blokken". Verder uit dit zich in de praktijk doordat de Pedagogisch medewerker reageert op de contactinitiatieven van kinderen en hierop ingaat door een gesprek met het kind aan te gaan. Maar ook doordat de Pedagogisch medewerkers oprecht luisteren naar de kinderen, zij laten zien dat ze de kinderen hebben gehoord door non-verbale en verbale communicatie en komen altijd met een reactie, door bijvoorbeeld door te vragen, antwoord te geven op een vraag of het verhaal samen te vatten. Kortom: de Pedagogisch medewerkers voeren echte gesprekken met kinderen. Ook houdt de Pedagogisch medewerker rekening met de unieke kwaliteiten en het ontwikkelingsniveau van het kind door de inhoud en taal hierop af te stemmen. Hoe verder een kind is in de ontwikkeling hoe complexer de inhoud en taal wordt.

DE KINDEREN ZITTEN AAN TAFEL OM TE KNUTSELEN. MEES KIJKT NAAR DE POT MET WATTEN. DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER ZIET DIT EN ZEGT "HEB JE ZIN OM MET DE WATTEN TE KNUTSELEN MEES?" MEES GEEFT AAN DAT DIT ZO IS. "IK BEN ELIN AAN HET HELPEN MET HAAR KNUTSELWERKJE, MAAR HIERNA ZAL IK JOU HELPEN MET DE WATTEN". DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER GAAT DOOR MET HET HELPEN VAN ELIN EN VRAAGT AAN MEES "WAT WIL JE ZOMETEEN MAKEN MET DE WATTEN?".

OM DE KINDEREN VOOR TE BEREIDEN OP WAT ER KOMEN GAAT, EN HEN OP DEZE MANIER EMOTIONELE VEILIGHEID TE BIEDEN, VERKLAREN DE PEDAGOGISCH MEDEWERKERS DE HELE DAG DOOR WAAROM ZE IETS DOEN: "IK LOOP EVEN NAAR DE KEUKEN OM EEN NIEUWE POT JAM TE PAKKEN", "WE GAAN NU OPRUIMEN ZODAT WE BUITEN KUNNEN GAAN SPELEN", "IK GA NU EERST BENJAMIN NAAR BED BRENGEN WANT HIJ IS HEEL ERG MOE, DAARNA ZAL IK MET JOU EEN BOEKJE LEZEN".

2.1.7 Mentor

Elk kind en de ouders krijgen binnen Kinderopvang Jasmijn een mentor aangewezen. Dit doen wij om een zo goed mogelijke situatie te creëren voor het opbouwen van een vertrouwensband tussen kind, ouders en pedagogisch medewerker. Daarnaast zijn er korte lijnen door een duidelijk aanspreekpunt. De mentor is verantwoordelijk voor het observeren en het voeren van de jaarlijkse 15 minuten gesprekken met de ouders. Hierin zal de mentor de bevindingen van de observatie met de ouder bespreken. Dit gebeurt aan de hand van de observatieformulieren van KIJK!. De pedagogisch medewerkers observeren de kinderen dagelijks tijdens speel en werkmomenten en maken daarvan eventueel aantekeningen van. Eén keer per jaar in de maand dat het kind jarig is wordt de gehele ontwikkeling van het kind geregistreerd, samen met de observatieformulieren van KIJK!. Hierbij worden alle ontwikkelingsfases beschreven.

Indien nodig kan de mentor de ouder eerder uitnodigen voor een oudergesprek als zij hier aanleiding voor hebben, bijvoorbeeld als er zorgen zijn over de ontwikkeling van het kind. Uiteraard kunnen ook de ouders een extra oudergesprek met de mentor aanvragen. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor ouders en het kind bij vragen.

Daarnaast is de mentor verantwoordelijk voor de overdracht naar school na de schriftelijke toestemming van ouders. Tijdens de intake worden ouders en kind mondeling geïnformeerd wie de mentor is. Indien de mentor van het kind wijzigt in de periode van opvang (bijvoorbeeld door personeelwijziging) zal de ouder doormiddel van een e-mail op de hoogte worden gesteld van de nieuwe mentor.

2.1.8 Wenbeleid

Het (extern) wenbeleid beschrijft hoe er wordt omgegaan met het wennen van kinderen die nieuw instromen in de kinderopvang. De mentor voert het kennismakingsgesprek en alle volgende gesprekken met de ouders en fungeert als het eerste aanspreekpunt. Tijdens het kennismakingsgesprek worden ouders, naast organisatorische en praktische informatie, afspraken en regels, geïnformeerd over het wenbeleid. Pedagogisch medewerkers maken dan afspraken met ouders over het wennen. De afspraken worden schriftelijk vastgelegd. Wanneer het wennen plaatsvindt, moet voldaan zijn aan de BKR op groepsniveau. **Er is geen intern wenbeleid**, omdat er slechts één groep is en kinderen dus niet kunnen doorstromen naar een andere groep binnen de kinderopvang).

Kinderen hebben tijd nodig om te wennen aan een nieuwe omgeving. Tijdens het intakegesprek wordt ook informatie over het kind gevraagd aan de ouder(s)/verzorger(s). Aan de hand van deze informatie kunnen de pedagogisch medewerkers inspelen op het kind op het moment dat het kind geplaatst is. Het ene kind is verlegen, het andere kind is al gewend om bij anderen te worden opgevangen. Elk kind reageert op een andere manier wanneer het voor het eerst bij Kinderopvang Jasmijn wordt opgevangen. De pedagogisch medewerkers kijken goed naar de behoeften van het kind om het te helpen zich zo snel mogelijk emotioneel veilig te gaan voelen. Er wordt voldoende tijd en aandacht besteed aan de versoepeling van de overgang naar een nieuwe situatie voor het kind.

Wij hanteren een vaste indeling voor het wennen en dit doen wij op een opbouwende manier. Dit om ervoor te zorgen dat het kind ook het besef krijgt dat hij bij de opvang komt spelen en vervolgens door zijn/haar ouders weer wordt opgehaald. Hier kiezen wij bewust voor zodat het kind het makkelijker krijgt tijdens de officiële start van zijn/haar opvang. Het is belangrijk dat in ieder geval tijdens het wennen één keer het slapen bij Kinderopvang Jasmijn wordt "geoefend". Wij vinden het zeer belangrijk dat de ouders tijdens het wennen wel bereikbaar zijn. We willen uiteraard zowel met het kind als met de ouder na iedere wen dag prettig afscheid kunnen nemen. Hechting is belangrijk voor het kind en moet natuurlijk met plezier naar de kinderopvang komen. Naar behoefte van kinderen en ouders kunnen we hier ook langer mee doorgaan en proberen wij zoveel mogelijk iets te betekenen voor ouders. In principe streven we ernaar dat kinderen na 2 weken al gewend zijn. Het is mogelijk dat de ouder(s)/verzorger(s) in de eerste twee weken, na overleg, verzocht worden het kind eerder op te halen in het belang van het kind. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als het kind niet kan meekomen in het dagprogramma, ontroostbaar is of zich afzondert van de rest van de groep. De ervaring leert dat veruit de meeste kinderen zich na enkele uren helemaal op hun gemak voelen.

Het wenschema ziet er als volgt uit:

- 1e keer: 09.30-11.30 09.30-11.30 (09.30 uur brengen ouders het kind op de groep. Van 09.30-10.30 uur vindt er een intakegesprek plaats met de mentor van het kind, daarna gaan ouders weg en komen ze hun kind om 11.30 uur weer ophalen)
- 2e keer: 10.00-14.00 uur wennen
- 3e keer: 10.00-16.00 uur wennen

We overleggen altijd met de ouders wat wenselijk is qua wennen, als het nodig is wijken wij in overleg met ouders af van het bovenstaande wenschema.

Hoofdstuk 3 Persoonlijke ontwikkeling

Alle ontwikkelgebieden zijn belangrijk voor Kinderopvang Jasmijn. Niet alleen de emotionele ontwikkeling is belangrijk, ook de motorische, creatieve, taal, en cognitieve ontwikkeling is van uiterst belang. Bij Kinderopvang Jasmijn willen wij de kinderen zoveel mogelijk ruimte en stimulering geven om zich te ontwikkelen op hun eigen tempo. Hulpbehoevende baby's groeien hierdoor uit tot zelfstandige individuen die een bijdrage kunnen leveren aan de maatschappij. In onze visie is de ontwikkeling van de taalvaardigheid daarbinnen extra belangrijk. Kinderen ontwikkelen zich in de leeftijd van nul tot vier jaar razendsnel. In de visie van Kinderopvang Jasmijn is het dan ook heel belangrijk om goed op de ontwikkeling van kinderen te letten en ze alle begeleiding te bieden die ze nodig hebben. Alles draait om de brede ontwikkeling van het kind. In de planning van de activiteiten gedurende de dag, maar ook gedurende een maand of een jaar gaat nadrukkelijk aandacht uit naar:

- **Sociaal ontwikkeling:**
  - Samen spelen, vriendelijk zijn voor elkaar, aandacht hebben voor elkaar, rekening houden met elkaar, luisteren, elkaar iets vertellen, etc.
- **Grove en fijne motorische ontwikkeling:**
  - Staan, lopen, springen, balanceren, gooien, op één been staan, dingen pakken, vouwen, opstapelen etc.
- **De taalontwikkeling:**
  - Nederlandse woordenschat vergroten, goede zinnen bouwen, leren praten, je uiten, luisteren en luisterhouding, begrijpen wat er gezegd/uitgelegd wordt.
- **Rekenkundig inzicht:**
  - Het gaat hierbij om de basis van het rekenen: tellen, ordenen, vergelijken.
- **Muzikale ontwikkeling:**
  - Liedjes zingen, geluiden maken, simpele muziekinstrumenten gebruiken.
- **De creatieve (beeldende) ontwikkeling:**
  - Plakken, knippen, bouwen. Intellectuele ontwikkeling (ontdekken): speelgoed leren kennen, zelf boekjes 'lezen', de binnen- en buitenruimte van de vestiging verkennen.
- **Oriëntatie op tijd:**
  - De kinderen leren de verschillende seizoenen kennen, de momenten van de dag, verjaardagen etc.
- **Oriëntatie op ruimte:**
  - Kinderen ontdekken de binnen- en buitenruimte en alles wat daarmee samen hangt, ander speelgoed, het verschil tussen koud (buiten) en binnen (warm).

3.1 Ontwikkelingsstimulering

Kinderopvang Jasmijn is ontwikkelingsgericht. Wij willen de kinderen zo goed mogelijk ondersteunen in hun ontwikkeling, echter krijgen de kinderen de ruimte om dit op hun eigen tempo en manier te doen. De Pedagogisch medewerkers stemmen de hulp en activiteiten die zij bieden af op de kwaliteiten en het ontwikkelingsniveau van het kind. Ook komt de visie (een goede communicatie) die wij hebben bij Kinderopvang Jasmijn terug in de stimulering van de ontwikkeling. Dit is terug te zien in hoe wij de sociale ontwikkeling van kinderen stimuleren. Door de ik-boodschap worden kinderen gestimuleerd om na te denken over de beweegredenen van anderen. De pedagogisch medewerkers geven door gebruik te maken van de 'ik-boodschap' duidelijk wat voor gedrag zij zien, welk effect dat gedrag heeft en welk gevoel dit teweegbrengt bij een ander persoon. Hierdoor stimuleren zij de sociale ontwikkeling van het kind. Een ander onderdeel wat bijvoorbeeld gestimuleerd wordt bij Kinderopvang Jasmijn is juist goed terug te zien in de motorische ontwikkeling van de kinderen. De Pedagogisch medewerkers geven de kinderen veel vrijheid om zelf en in hun eigen tempo te ontdekken wat zij al wel en niet kunnen. Wel is

het mogelijk dat de Pedagogisch medewerkers de kinderen stimuleren door hen verbaal en non-verbaal aan te moedigen. Bijvoorbeeld door het geven van complimenten of een goedkeurende glimlach.

AÏSHA PROBEERT HET BOEK DAT VOOR HAAR LIGT VAST TE PAKKEN. DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER KIJKT ERNAAR EN ZEGT: "JE BENT AL GOED AAN HET OEFENEN AÏSHA, NOG EVEN DOORGAAN EN DAN LUKT HET JE!"

"ALS JE DE LEGOBLOKKEN OVER DE VLOER VERSPREID BEN IK BANG DAT ER ANDERE KINDEREN ZIJN DIE HIER OP GAAN STAAN EN DAT ZIJ ZICH HIERDOOR PIJN DOEN" HIERNA KUNNEN DE PEDAGOGISCH MEDEWERKERS VRAGEN OF HET KIND HIER ZELF EEN OPLOSSING VOOR HEEFT. ALS DIT NIET HET GEVAL IS OF HET KIND HIER NOG TE JONG VOOR IS KUNNEN ZE SUGGESTIES GEVEN.

Naast de bovenstaande stimulansen zijn er nog vele andere manieren waarop we bij Kinderopvang Jasmijn de ontwikkeling van de kinderen stimuleren. Bijvoorbeeld door vele verschillende activiteiten aan te bieden, welke aangepast worden op het ontwikkelingsniveau van de kinderen. Als het nodig is splitsen de Pedagogisch medewerkers de groep. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij te grote verschillen in de cognitieve ontwikkeling. Ook in de gesprekken die de Pedagogisch medewerkers met de kinderen voeren zijn er mogelijkheden om de ontwikkeling te stimuleren. Bijvoorbeeld door het stellen van open vragen of het stimuleren van de kinderen om met een eigen oplossing te komen voor een probleem. De Pedagogisch medewerkers bieden daarnaast PeuterPlus aan de kinderen aan. Dit houdt in dat ze 1 op 1 aandacht geven aan de peuters. Ze bereiden een uitdagende activiteit voor om de ontwikkeling van de peuters te stimuleren en hen voor te bereiden op de basisschool. Belangrijk bij het stimuleren van de ontwikkeling van de kinderen is dat er rekening wordt gehouden met elk individueel kind. Het is belangrijk dat kinderen niet te weinig, maar ook niet te veel nieuwe informatie wordt aangeboden. Daarom houden de Pedagogisch medewerkers rekening met het ontwikkelingsniveau van elk individu.

FERDINAND IS AAN HET OEFENEN MET HET ZELFZIJN SCHOENEN AAN TE DOEN, MAAR HET LUKT HEM NIET EN NU IS HIJ BOOS. DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER GAAT NAAST HEM ZITTEN EN ZEGT: "FERDINAND, HET IS OKÉ ALS IETS NIET IN ÉÉN KEER LUKT. JE MAG HIER BOOS OF JUUST VERDRIETIG OM ZIJN, MAAR JE KAN HET OOK NOG EEN KEER PROBEREN. ALS JE HET NIET NOG EEN KEER WILT PROBEREN, KAN IK MISCHIEN VERTELLEN HOE JE HET, HET BESTE KAN DOEN. EN ALS JE HET FIJN VINDT KAN IK OOK NOG EEN KEER LATEN ZIEN HOE HET MOET EN DOE JE DIT DAARNA NA. DE KEUZE IS AAN JOU!"

TIJDENS HET BUITENSPELEN KOMT ER EEN DREUMES BIJ DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER STAAN EN ZEGT: "BAL". DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER REAGEERT HIER OP DOOR TE ZEGGEN: "HEB JE ZIN OM MET DE BAL TE SPELEN? IK PAK EEN BAL UIT DE SCHUUR, DAN GAAN WE SAMEN MET DE BAL SPELEN".

OM DE ONTWIKKELING VAN DE KINDEREN TE STIMULEREN HEEFT DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER EEN GEPLAND LEERMOMENT VOORBEREID. OM DE FIJNE MOTORIEK TE STIMULEREN GAAT ZE MET DE KINDEREN SPONZEN UITKNIJPEN. "KOM ER ALLEMAAL BIJ! OMDAT HET VANDAAG ZO ONTZETTEND WARM IS GAAN WE SPELEN MET WATER. WE HEBBEN HIER EMMERS STAAN MET WATER, EN HIER HEBBEN WE LEGE EMMERS STAAN. NU GAAN WE PROBEREN OM ZOVEEL MOGELIJK WATER MET DEZE SPONZEN OP TE NEMEN VAN DE VOLLE EMMERS, EN DEZE DAN UIT TE KNIJPEN IN DE LEGE EMMERS! IMKE, WIL JIJ HET VOORDOEN?"

3.2 Motorische ontwikkeling

De motorische ontwikkeling wordt vaak onderverdeeld in de grove motoriek en de fijne motoriek. Bewegingen zoals lopen, kruipen en een bal schieten vallen onder de grove motoriek. Bewegingen waar vaak meer aandacht of concentratie voor nodig zijn, zoals plakken, tekenen of veters strikken, zijn onder fijne motoriek te scharen. De grove en fijne motoriek zijn nauw met elkaar verbonden. Kinderen moeten vaak bepaalde vaardigheden binnen de grove motoriek beheersen, voordat zij toe zijn aan

bepaalde activiteiten binnen de fijne motoriek. Gedurende een dag bij Kinderopvang Jasmijn krijgt een kind veel bewegingsvrijheid, waardoor het van kleins af aan een grote ontwikkeling doormaakt, dit kan zijn achteruitlopen, eventjes op één been staan, op de tenen staan, et cetera. Het kind heeft veel ruimte nodig om zich te kunnen bewegen en zo de eigen motivatie in beweging te kunnen ontplooiën. Dit houdt concreet in dat bijvoorbeeld een speeltje verderop ligt, een kind wordt gestimuleerd om zich te verplaatsen om het speeltje te kunnen pakken. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat het kind in de ruimte op een veilige manier kan spelen door speelkleden- en/of matten neer te leggen op de groep. Spelenderwijs stimuleren zij het kind in het ontwikkelen van de motoriek en zintuigen door diverse activiteiten aan te bieden. Bijvoorbeeld: Activiteiten met fijnere bewegingen (fijne motoriek) waarbij kinderen kleine dingetjes oppakken, in elkaar zetten, vouwen, inkleuren et cetera worden ook veelvuldig gedaan. Er wordt daarnaast gestreefd om zoveel mogelijk buiten te spelen.

Zoals al eerder benoemd is er ontwikkeling nodig voordat er ingewikkelde motorische bewegingen uitgevoerd kunnen worden. Bij Kinderopvang Jasmijn krijgen de kinderen al vanaf de allerkleinsten veel bewegingsvrijheid om op deze manier hun motorische vaardigheden te kunnen ontwikkelen. Verder worden zij gestimuleerd door de pedagogisch medewerkers door middel van vocale aanmoedigingen, complimenten en passende activiteiten. Omdat de pedagogisch medewerkers aansluiten bij de fase van ontwikkeling zal er nu per leeftijd en ontwikkelingsniveau voorbeelden worden gegeven van de motorische ontwikkeling.

Baby's

De baby's zijn grotendeels bezig met de mogelijkheden van het eigen lichaam. Zij zijn de wereld pas net aan het ontdekken en kunnen zich over alles verwonderen, zoals dat hun vingers iets vast kunnen pakken en dat alle substanties weer anders aanvoelen. Na verloop van tijd gaan de baby's oefenen met grovere motorische vaardigheden zoals het hoofd omhoog houden, kruipen, omrollen en lopen. Ook de fijnere motorische vaardigheden zoals grijpen met de vingers, voorwerpen vastpakken en de pincetgreep. De Pedagogisch medewerkers stimuleren de baby's door middel van het geven van letterlijke bewegingsvrijheid, ze zitten weinig in wippers en dergelijke. Hierdoor worden baby's veel op de buik en rug gelegd, zodat zij alle ruimte krijgen om te bewegen en te ontwikkelen. Ze krijgen dus de mogelijkheid om te oefenen met omrollen, tijgeren et cetera. Daarnaast geven de Pedagogisch medewerkers prikkels aan de kinderen om te bewegen, zoals het plaatsen van een speeltje net buiten hun bereik waardoor ze hier naartoe moeten bewegen.

NOUR ZIT IN DE ACTIVITEITENRING VOOR BABY'S, DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER KOMT NAAST HEM ZITTEN. "WAT BEN JIJ LIEF AAN HET SPELEN NOUR. WAT EEN MOOIE KLEUREN ZIJN ER HÈ? EN OOK VEEL VERSCHILLENDE MATERIALEN. HEB JE DIT AL GEVOELD? HET IS HEERLIJK ZACHT, KOM MAAR VOELEN!"

AYLIN LIGT OP DE SPEELMAT, DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER PAKT EEN ZACHT BAL EN GAAT IN DE BUURT VAN AYLIN OP DE GROND ZITTEN. "BEN JE LEKKER AAN HET SPELEN AYLIN? KIJK EENS WAT IK HEB MEEGENOMEN VOOR JE, EEN BAL. IK GA DE BAL NU NAAR JE TOE ROLLEN." DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER ROLT DE BAL RUSTIG RICHTING AYLIN EN DE BAL BLIJFT EEN KLEIN STUKJE VAN HAAR VERWIJDERD LIGGEN. AYLIN STREKT HAAR HAND UIT, MAAR KAN ER NET NIET BIJ. VERVOLGENS TIJGERT ZE NAAR DE BAL OM DEZE TE KUNNEN AANRAKEN. "GOED ZO, AYLIN!"

Dreumesen

Dreumesen hebben meer bewegingsmogelijkheden dan de baby's en maken hier volop gebruik van: ze gaan de omgeving verkennen! Dit doen ze door te oefenen met rennen, klauteren, uit- en aankleden, kleuren, en het zelfstandig eten en drinken. De pedagogisch medewerkers ondersteunt de dreumes in de motorische ontwikkeling door het aanbieden van net iets lastiger speel materiaal zoals blokken. De dreumes kan hiermee oefenen om de blokken vast te houden en op elkaar te stapelen. Ook kunnen de Pedagogisch medewerkers gaan oefenen met knutselen. Scheuren vinden dreumesen vaak geweldig, net zoals vingerverven. Daarnaast is het bij de dreumes belangrijk om ze te stimuleren door middel van vocale aanmoediging en het geven van tips.

DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER HEEFT NET NOORTJE UIT BED GEHAALD. "HEB JE LEKKER GESLAPEN NOORTJE? HET IS TIJD OM JE AAN TE KLEDEN. PAK JE BROEK MAAR UIT HET MANDJE. HEEL GOED! OEPS, DE KNOOP HOORT AAN DE VOORKANT. EN NU ÉÉN VOOR ÉÉN JE BENEN ER IN." NA EEN AANTAL POGINGEN LUKT HET NOORTJE OM SAMEN MET DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER DE BROEK AAN TE TREKKEN. "HIGH FIVE!".

Peuters

Kinderen in de peuterleeftijd hebben een steeds groter bewustzijn en ervaren meer gevoelens en behoeftes. Dit leidt ertoe dat zij alles zelf willen doen. Ondanks dat zij al veel meer kunnen dan eerst hebben ze nog oefening nodig bij bepaalde motorische ontwikkelingen. Dit kan bijvoorbeeld zijn het kleuren binnen de lijntjes, het geheel zelf aantrekken van kleding en het zindelijk worden. De Pedagogisch medewerker krijgt in deze fase van het leven van de kinderen een andere soort rol. Zij hoeft niet meer fysiek te ondersteunen, zoals het aan of uittrekken van de kleding, maar is er vooral voor de mentale ondersteuning van de peuters. Tips, mentale steun en complimenten zijn vaak genoeg voor een peuter.

RAY ZIT TE ZUCHTEN EN STEUNEN AAN DE TAFEL. VANDAAG HEEFT HIJ AAN DE PEDAGOGISCHE MEDEWERKER GEVRAAGD OM EEN LASTIGERE PUZZEL, MAAR ZO TE HOREN EN ZIEN LUKT DIT NOG NIET HELEMAAL. "LUKT HET RAY?". "NEE", ZEGT RAY BOOS. "MISSCHIEN KUN JE BEGINNEN MET DE PUZZELSTUKJES DIE IN DE HOEKEN HOREN?". RAY GAAT AAN DE SLAG MET DE HOEKEN, DEZE LUKKEN MAAR NU WEET HIJ NIET GOED HOE VERDER. "BEST LASTIG MET AL DIE KLEINE PUZZELSTUKJES. MISSCHIEN KUN JE NU ZOEKEN NAAR PUZZELSTUKJES MET DEZELFDE KLEUR, VOLGENS MIJ HOORT IN DIE HOEK EEN BOOM. ZIE JE PUZZELSTUKJES MET GROEN EROP?"

3.3 Creatieve ontwikkeling

Kinderen zijn creatieve wezens. Zij kunnen zich door creatieve activiteiten uitten en daarbij kunnen zij hun energie kwijt. Bij Kinderopvang Jasmijn zien wij niet alleen knutselactiviteiten maar ook dans, zang en drama activiteiten als een creatieve activiteit. Bij creatieve activiteiten staan nooit en ter nimmer het eindresultaat centraal. Het gaat vooral om plezier hebben, je leren uitten en je durven te uitten. Het gaat om iets bedenken en dit maken. Bij Kinderopvang Jasmijn worden er diverse activiteiten aangeboden die deze creatieve vaardigheden stimuleren denk hierbij aan zingen, knutselen met divers materiaal tot dansen.

Baby's

Baby's kunnen zich er keer op keer over verwonderen dat vrijwel elk voorwerp anders aanvoelen in hun handen en mond. Ook materialen die geluid maken vinden ze erg interessant. Als ze hebben ontdekt dat een bepaald speeltje geluid maakt, kunnen ze deze eindeloos bewegen omdat ze het geluid wat erdoor voortkomt zo interessant vinden.

HET IS TIJD VOOR EEN GEPLAND LEERMOMENT! VOOR DE JONGERE BABY'S HEBBEN DE PEDAGOGISCH MEDEWERKERS VOELBALLEN, KNISPERBOEKJES EN RAMMELAARS KLAARGELEGD WELKE ZE KUNNEN ONTDEKKEN. VOOR DE OUDERE BABY'S HEBBEN DE PEDAGOGISCH MEDEWERKERS WATER, ZAND EN KLEI NEERGELEGD WELKE ZE ALLEMAAL MOGEN VOELEN. NIKKI PAKT EEN KNISPERBOEKJE EN KIJKT ER VERWONDERD NAAR ALS DIT GELUID MAAKT. NAAST HAAR HEEFT JEROEN ZIJN HAND IN HET ZAND GESTOKEN EN BEWEEGT ZIJN VINGERS ER HERHAALDELIJK DOORHEEN. "DAT VOELT GEK AAN HĚ JEROEN?"

Dreumesen

De dreumes is al steeds meer aan het proberen te knutselen, echter houdt dit niet hun aandacht voor langere tijd vast. Zij vinden het veel interessanter om te voelen, zoals vingerverven. Ook komt te zijner tijd het fantasiespel opgang. Pedagogisch medewerkers kunnen de creatieve ontwikkeling van de

dreumesen stimuleren door genoeg interessant en uitdagend materiaal aan te spelen die de creativiteit aanwakkert.

DE KINDEREN ZITTEN AAN TAFEL EN HEBBEN NET HUN MIDDAGETEN GEGETEN. CHRISTAAN VRAAGT: "LIEDJE?", DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER NEEMT DE MOGELIJKHEID AAN OM ER EEN ONGEPLAND LEERMOMENT VAN TE MAKEN: "WAT EEN GOED IDEE VAN JOU, CHRISTAAN! WELK LIEDJE WIL JE GRAAG ZINGEN?", "DIKKERTJE DAP". 🎵 DIKKERTJE DAP, ZAT OP DE TRAP..... 🎵

Peuters

Het knutselen gaat de peuter al een stuk beter af, dit heeft onder andere te maken met de groeiende fijne motoriek, maar ook met het vermogen om zich langer te concentreren. Peuters kunnen bijvoorbeeld oefenen met knippen, plakken, verven, prikpenningen en fantasiespel. Belangrijk is dat Pedagogisch medewerkers materiaal aanbieden waarmee peuters kunnen oefenen en uitgedaagd worden om hun creativiteit de vrije loop te laten.

YOUNES EN JARI LATEN HUN FANTASIE DE VRIJE LOOP TIJDENS VRIJ SPEL. YOUNES: "IK BEN SUPERMAN, DIE IS ECHT STOER". JARI: "JAAA! IK BEN OOK SUPERMAN WANT HIJ KAN VLIEGEN". YOUNES: "MAAR OM TE VLIEGEN HEBBEN WE EEN RODE CAPE NODIG, ANDERS LUKT HET NIET". YOUNES EN JARI KIJKEN SIP NU ZE DEZE CONCLUSIE HEBBEN GESTELD. DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER HEEFT ZE GEOBSERVEERD EN KOMT NU IN ACTIE: "ALS JULLIE GRAAG EEN RODE CAPE WILLEN, KUNNEN JULLIE DIE MISSCHIEN ZELF MAKEN?". DAT VINDEN DE JONGENS EEN GOED IDEE, MAAR ZE WETEN NIET HOE ZE DIT MOETEN DOEN. PEDAGOGISCH MEDEWERKER: "LATEN WE SAMEN NAAR DE KNUTSELMATERIALEN KIJKEN, ER ZIT VAST IETS TUSSEN WAT JULLIE KUNNEN GEBRUIKEN!".

3.4 Cognitieve ontwikkeling

De cognitieve ontwikkeling heeft betrekking op het opslaan, verwerken, terughalen en toepassen van kennis en informatie. Samenvattend zou je kunnen stellen dat de cognitieve ontwikkeling het proces van leren is. Kinderen leren door te kijken, horen, ruiken, proeven, voelen en alles uit te proberen. Alle informatie en prikkels die zij hierbij verkrijgen slaan zij op om op een later moment weer te kunnen gebruiken. Gevolgd door de tomeloze nieuwsgierigheid en de ontdekkingstocht van kinderen begint hij steeds beter te snappen hoe dingen werken. Daarna kenmerkt de ontwikkeling zich door kennis uitbreiding en steeds meer zelf doen. Daarnaast leert het kind vooral door veel vragen te stellen. De nieuwsgierigheid naar alles en iedereen en hoe dingen werken lijkt in deze fase nog groter te zijn dan voorheen. Ieder kind ontwikkelt zich hierbij in zijn eigen tempo, op zijn eigen manier en niveau. Stimulering van de cognitieve ontwikkeling in de praktijk bij Kinderopvang Jasmijn:

- Uitgaande van de mogelijkheden van elk individueel kind worden divers spel materiaal en activiteiten aangeboden die een beroep doen op de cognitieve ontwikkeling. Hierbij sluit de pedagogisch medewerker aan op het ontwikkelingsniveau van het kind.
- Wij vinden het belangrijk de kinderen de mogelijkheid te bieden om kinderen zelf hun omgeving te laten exploreren en de mogelijkheden van diverse materialen te ontdekken, dingen te onderzoeken en uit te proberen.
- In het uiteindelijke resultaat van de activiteiten zal de individuele creatieve inbreng van elk kind een grote rol spelen.
- De pedagogisch medewerker vertelt, praat en legt zoveel mogelijk uit. Zij voorziet haar handelen van taal waardoor er een rijke leeromgeving ontstaat

Baby's

In de eerste maanden van hun leven reageren baby's niet bewust, maar door reflexen en de basis behoeftes zoals honger hebben. De baby kiest er dus niet bewust voor om op een bepaalde manier te

handelen, maar dit overkomt het kind. Het betekent niet dat omdat de baby uit een reflex handelt, het hier niks van leert. Ze leren er wel degelijk van, namelijk de ervaring van de reflex en het opslaan van deze handeling. Als dit vaak genoeg voorgekomen is kan de baby vanzelf deze handeling herhalen. Ook krijgen baby's na een paar maanden het oorzaak-gevolg denken door. Zij begrijpen dan dat een bepaalde handeling een bepaalde reactie opwekt. Zoals dat het loslaten van een doekje ervoor zorgt dat deze valt. Ook het abstract denken begint vormen aan te nemen, zoals dat wanneer een baby iets niet kan zien, dit niet betekend dat het er ook niet meer is. De PM^{ers} kunnen bij baby's de cognitieve ontwikkeling stimuleren door gebruik te maken van geluid proucerend materiaal zoals rammelaars en dergelijke. Ook het spelen van kiekeboe, kijken in de spiegels en verdwijnspeletjes (materialen onder een doek) stimuleren de ontwikkeling. Daarnaast is het voor baby's goed om met verschillende vormen en substanties in contact te komen: hard/zacht, ruw/glad, rond/vierkant, koud/warm.

DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER HEEFT ZOJUIST ANNE UIT HAAR BED GEHAALD EN AANGEKLEED. "ZO ANNE, JE BENT WEER HELEMAAL KLAAR OM TE KUNNEN SPELEN. IK GA JE NU OPTILLEN." DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER TILT ANNE OP EN ZIET DAT ZE IN DE SPIEGEL KIJKT DIE NAAST DE COMMODE HANGT. "KIJK ANNE, DAT BEN JIJ", ZEGT ZE TERWIJL ZE NAAR ANNE WIJST IN DE SPIEGEL. "EN DIE VROUW DIE NAAST JOU STAAT, DAT BEN IK", ZEGT ZE TERWIJL ZE NAAR ZICHZELF WIJST. "GEK HÈ DAT IK ER TWEE KEER BEN", ZEGT ZE ALS ZE ZIET DAT ANNE HEEN EN WEER KIJKT TUSSEN DE SPIEGEL EN DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER.

Dreumesen

Dreumesen begrijpen steeds meer van de wereld om zich heen en kunnen zich verwonderen over nieuwe informatie, zoals dat wanneer je een hoge toren bouwt met de lego blokken je deze om kan duwen en dat dan de toren omvalt. De dreumes begrijpt niet alleen meer van de wereld omdat hij zelf op ontdekkingsreis gaat, maar ook omdat hij de taal steeds beter begrijpt. Hierdoor kunnen ze kleine opdrachten uitvoeren en begrijpen. Daarnaast zijn dreumesen erg goed in het imiteren van de mensen om hun heen. De Pedagogisch medewerkers kunnen bij dreumesen de cognitieve ontwikkeling stimuleren door oorzaak-gevolg materiaal aan te bieden zoals materiaal dat kan bewegen, rollen of omvallen, spellen waarbij vormen door het juiste gat moeten worden geduwd. Ook het aanbieden van (makkelijke) puzzels stimuleert de dreumes om na te denken over verbanden tussen de puzzelstukjes. Het geven van kleine opdrachten is ook een goede oefening voor de dreumes.

DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER HEEFT HET SPEL NIJNTJE'S VERSTOPPERTJE MEEGENOMEN. DIT HOUDT IN DAT ER EEN NIJNTJE-FIGUUR IS DIE AF EN TOE GELUID MAAKT. HIERDOOR KUNNEN DE DREUMESEN ONDANKS DAT ZE NIET WETEN WAAR HET NIJNTJE-FIGUUR VERSTOPT IS, WEL ZOEKEN NAAR AANLEIDING VAN HET GELUID DAT ZE HOREN. "KIJK EENS ALLEMAAL, DIT IS NIJNTJE. ALS JULLIE ALLEMAAL DE HANDEN VOOR JULLIE OGEN DOEN, MAG MAX NIJNTJE SAMEN MET MIJ VERSTOPPEN. ALS IK ZEG DAT NIJNTJE VERSTOPT IS, MOGEN JULLIE NIJNTJE GAAN ZOEKEN. NIET SCHRIKKEN, WANT NIJNTJE VIND HET ZO LEUK OM MET JULLIE TE SPELEN DAT ZE AF EN TOE GELUIDEN MAAKT. OKÉ MAX, TIJD OM NIJNTJE TE VERSTOPPEN. JULLIE MOGEN NU DE HANDEN VOOR JULLIE OGEN HOUDEN ZODAT JULLIE HET NIET KUNNEN ZIEN!".

Peuters

Peuters gaan net zoals de dreumes op ontdekkingstocht en leren zo steeds meer bij. Ook door middel van het imiteren van de omgeving en het gebruiken van de fantasie wordt de cognitieve ontwikkeling van de peuter gestimuleerd. Peuters hebben een beter besef dan de dreumes over waar materiaal voor dient en wat het gevolg gaat zijn van een bepaalde actie. Zij oefenen met het begrenzen van hun neigingen en beseffen dat bepaald gedrag niet gewenst is, echter lukt het hen nog niet altijd om zich te houden aan de regels waarvan zij wel weten dat ze zich hier aan moeten houden. De Pedagogisch medewerkers kunnen de peuters stimuleren in de cognitieve ontwikkeling door lastigere puzzels, fantasierijk materiaal (mini-keuken, dokterset e.d.) en denkspelletjes aan te bieden. Ook het in gesprek gaan met de peuter over onderwerpen die een beetje lastig zijn helpen hen om net dat extra zetje te geven om te groeien in hun cognitieve mogelijkheden.

DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER IS MET EEN DOEKJE DE TAFEL AAN HET SCHOONMAKEN. DEBBY ZIET DIT EN WORDT OP IDEEËN GEBRACHT, ZE DOET NET ALSOF ZIJ DE RAMEN AAN HET SCHOONMAKEN IS. DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER ZIET DIT EN LOOPT ER NAAR TOE: "DEBBY, WAT FIJN DAT JE ME HELPT MET SCHOONMAKEN! WAREN DE RAMEN HEEL VIES?", "JA, KIJK, ER ZIT ALLEMAAL VOGELPOEP OP HET RAAM!", "YAKKIE, DAT IS INDERDAAD WEL HEEL VIES! WAT FIJN DAT JIJ DAT ZIET EN HET SCHOONMAAKT VOOR ME. HELP JE THUIS OOK WEL EENS MET SCHOONMAKEN?", "JA, IK MAG VAN MAMA DE BEKERS IN DE KAST ZETTEN", "DAT VINDT MAMA VAST HEEL FIJN!", "JA, MAMA ZEGT DAT IK SCHOONMAKER MOET WORDEN OMDAT IK HET GOED KAN". DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER LACHT EN ZEGT DAT ZE DAT EEN GOED IDEE VAN MAMA VINDT. ZE VRAAGT AAN DEBBY OF ZE MAG HELPEN MET DE RAMEN SCHOONMAKEN, DAT VINDT DEBBY EEN GOED PLAN EN DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER SLUIT ZICH AAN BIJ HAAR FANTASIESPEL.

3.5 Taal ontwikkeling

Spraak en taal is een belangrijk onderdeel binnen de algehele ontwikkeling van kinderen. Door middel van communicatie zijn wij in staat om onze behoeftes, voorkeuren en emoties te uiten. Taal neemt daarom een belangrijke deel van ontwikkeling van het kind in. Op Kinderopvang Jasmijn stimuleren de pedagogisch medewerkers de taalontwikkeling van de kinderen door:

- Het benoemen van de handelingen die ze uitvoert, waardoor kinderen de koppeling tussen een handeling en een woord kunnen maken.
- Er wordt elke dag interactief voorgelezen, dit betekent dat de pedagogisch medewerkers de kinderen de kans geven om zelf te reageren en te praten over wat ze in het boek hebben gezien. De keuze van het boek wordt gebaseerd op de beleveniswereld en het ontwikkelingsniveau van kinderen. Bij peuters wordt er gekozen voor een boekje met een verhaallijn. Terwijl bij dreumesen en baby wordt gekozen voor een boekje met enkele plaatjes.
- Er wordt elke dag gezongen met de kinderen. Dit vergroot de woordenschat en door het ritme van het liedje en het plezier van zingen wordt het door kinderen niet als leeractiviteit ervaren, oftewel: spelend leren.
- Als een kind een foutief woord gebruik, een woord verkeert, uitspreekt of verkeert vervoegd zal de pedagogisch medewerker dit niet afkeuren in plaats daarvan zal zij het woord in juiste context, vervoeging of het juiste woord gebruiken in haar reactie op het kind. Bijvoorbeeld; kind: "ik liep gisteren naar huis", pedagogisch medewerker: "liep jij gisteren naar huis! Met wie liep jij naar huis?"
- Als laatste zijn het voeren van groepsgesprekken een belangrijk onderdeel voor het stimuleren van de taalontwikkeling. De kinderen leren niet alleen woorden te gebruiken om hun verhaal te vertellen, zij leren ook beurten te nemen, naar elkaar te luisteren en te spreken in de groep.

Baby's

Ondanks dat baby's zelf nog niet kunnen praten is het voor hen wel heel leerzaam om taal te horen. Het horen van gesproken taal om hen zorgt voor een geborgen gevoel omdat ze weten dat er iemand in de buurt is die voor ze kan zorgen. Als pedagogisch medewerkers vertellen aan de baby wat zij gaan doen, kan de baby zich voorbereiden op wat er gaat gebeuren en dit biedt hen emotionele veiligheid. Baby's oefenen met taal door allereerst geluiden en klanken te produceren. Dit is in het begin nog zeer beperkt, maar breidt zich door oefening uit en zal uiteindelijk leiden tot hun eerste woordje. Pedagogisch medewerkers kunnen de taalontwikkeling van baby's stimuleren door, zoals al eerder benoemd, hun handelingen te verwoorden. Daarnaast is het voor baby's een stimulans als zij reactie krijgen op hun klanken en geluiden. Ook het voorlezen van boekjes en het zingen van liedjes is een goede manier voor de baby's om taal te horen en leren.

BABY LUNA HEEFT LAST VAN REFLUX EN HEEFT ZICHZELF ZOJUIST ONDERGESPUUGD, DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER MAAKT HAAR SCHOON IN EEN BADJE EN ZEGT: "HET WATER IS LEKKER WARM HÈ LUNA?", LUNA KRAAIT EN SLAAT MET HAAR HANDJES OP HET WATER WAARDOOR DIT SPETTERT. "OEPS, JE MAAKT ME HELEMAAL NAT". ZE MAKEN OOGCONTACT EN DE PEDAGOGISCH BELEIDSMEDEWERKER BEGINT MET ZINGEN: ♪
SPETTER, PIETER, PATER, LEKKER IN HET WATER..... ♪

Dreumesen

De dreumes kent al enkele woorden en zal door het imiteren van taal om hem heen steeds meer woorden bij leren. Niet alleen leren zij de woorden koppelen aan objecten, mensen en dieren, maar ook zal dit leiden tot het vormen van twee- en drie woord zinnen. De pedagogisch medewerkers kunnen de taalontwikkeling van dreumesen stimuleren door net als bij de baby's hun handelingen te verwoorden, door te reageren op de communicatie initiatieven van de dreumes als wel het voorlezen van boekjes en het zingen van liedjes. Wat de pedagogisch medewerker kan gaan oefenen met de dreumes is het geven van kleine opdrachten:

“MOHAMMED, WIL JIJ DE LEGOBLOKKEN TERUG IN DE KIST DOEN?”, “KAN JIJ VOOR MIJ DE BEKER DOORGEVEN AAN JOEP?”, “LUKT HET JOU OM DE PUZZEL OP TE RUIMEN?”, “CHRISTEL, KAN JIJ DE BAL NAAR MIJ TOE SCHOPPEN?”
DE KINDEREN ZITTEN OP HET KLEED, WANT DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER HEEFT INGEPLAND OM EEN PLATENBOEK TE BEHANDELEN MET ALS THEMA: HERFST. “VANDAAG GAAN WE EEN BOEKJE LEZEN MET ALS TITEL DE AVONTUREN VAN KARELTJE DE EEKHOORN. ZIEN JULLIE OP HET PLAATJE WAAR KARELTJE DE EEKHOORN IS?”. JAAA ROEPEN DE KINDEREN EN SOMMIGEN WIJZEN NAAR HET BOEK. “DAT KLOPT! KARELTJE DE EEKHOORN IS VERSTOPT IN DE BOOM! WELKE KLEUREN HEBBEN DE BLADEREN VAN DE BOOM?”.

Peuters

De peuter leert steeds meer woorden kennen die hij kan toevoegen aan zijn vocabulaire. Daarnaast zal de peuter oefenen met het maken van langere zinnen en het toepassen van grammatica. De grammatica wordt door peuters vaak nog verkeerd toegepast. Het is belangrijk voor de pedagogisch medewerkers om niet te verbeteren door te zeggen: “Nee het is liepen in plaats van loopden”, maar door de zin te herhalen met de juiste vervoeging: “Wat gezellig dat jullie met zijn allen naar opa en oma liepen”. Daarnaast blijft het ook bij de peuters belangrijk om voor te lezen, liedjes te zingen en handelingen te benoemen. Wel is het met peuters mogelijk om al kleine (en gemakkelijke) gesprekken met ze te voeren en te oefenen met lastigere woorden. Ook is het voor de taalontwikkeling van peuters goed om spelletjes te spelen waarin zij uitgedaagd worden om woorden te gebruiken, zoals memory en ik-zie-ik-zie-wat-jij-niet-ziet.

QUINN KOMT NAAR DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER TOE EN VRAAGT: “WIL JIJ MEMORY MET MIJ SPELEN?”, “DAT LIJKT MIJ HEEL ERG LEUK, WELK MEMORYSPEL ZOU JE GRAAG WILLEN SPELEN?”, “DIE MET DIEREN!”, “WAT EEN GOED IDEE, IK VIND DE PLAATJES VAN DE DIEREN ERG MOOI”. EVEN LATER ZIJN DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER EN QUINN MEMORY AAN HET SPELEN EN HEBBEN ER ZICH NOG TWEE ANDERE KINDEREN BIJGEVOEGD. “WELKE DIEREN HEB JE OMGEDRAAID QUINN?”, “EEN OLIFANT EN EEN...?”, QUINN KIJKT DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER VRAGEND AAN. “OEI, DAT IS EEN LASTIGE. LISANNE, WEET JIJ MISSCHIEN WELK DIER DAT IS?”, “JA! DAT IS EEN GIRAFFE, MET EEN LANGE NEK.”. “HEEL GOED, DAT IS INDERDAAD EEN GIRAFFE!”.

3.6 Activiteiten bij Kinderopvang Jasmijn

Kinderopvang Jasmijn werkt themagericht. Elke periode staat een thema centraal waar binnen de pedagogisch medewerkers diverse activiteiten aanbieden. De activiteiten stimuleren de verschillende ontwikkelingsgebieden zoals hierboven beschreven. Daarnaast worden de activiteiten aangepast op de ontwikkelingsniveau van het kind. De thema's die worden gekozen liggen binnen de beleveniswereld van het kind en hebben vaak te maken met seizoenen, feesten of gebeurtenissen in het leven van het kind.

Naast de gerichte thematische activiteiten krijgen kinderen de kans veel vrij te spelen, hierin ontwikkelen zij zich immers ook. Als laatste spelen wij tevens samen buiten.

DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER GAAT BINNEN HET THEMA HERFST KNUTSELEN MET NATUURLIJK MATERIALEN. ER ZIJN VERSCHILLENDE BLADEREN VERZAMELD BUITEN, ALS

DEZE BINNEN GOED ZIJN GEDROOGD MOGEN DE KINDEREN HIERMEE AAN DE SLAG. VOOR DE BABY'S MAAKT ZIJ EEN LAGE BAK EN VERSPREID DAARIN VERSCHILLENDE SOORTEN BLADEREN. ONDER BEGELEIDING VAN DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER MOGEN DE BABY'S DE BLADEREN VOELLEN, ONTDEKKEN EN BEKIJKEN. DE DREUMESSEN MOGEN OP EEN GROOT VEL HUN EIGEN BLADEREN PLAKKEN, ZIJ MOGEN ZELF HET VERF OVER HET PAPIER VERSPREIDEN OM VERVOLGENS DE BLADEREN OP TE PLAKKEN. VOOR DE PEUTERS WORDT DE ACTIVITEIT IETS MOEILIJKER GEMAAKT, ZIJ MOGEN DE BLADEREN VERVEN EN HET GEVERFDE BLAD STEMPELEN OP EEN GROOT WIT VEL. ALS DE VERF GEDROOGD IS MOGEN ZIJ NATUURLIJK HUN PRACHTIGE BLADEREN OOK NOG OP HUN KUNSTWERK PLAKKEN MET LIJM. IN DIT VOORBEELD IS WEERGEVEN HOE DE ACTIVITEIT MET NATUURLIJKE MATERIALEN VOOR ELK ONTWIKKELINGSGBIED WORDT AANGEBODEN, ZODAT ELK KIND VOLDOENDE UITDAGING EN ONTWIKKELINGSTIMULANS KRIJGT.

Hoofdstuk 4 Sociale ontwikkeling

Het is belangrijk dat de kinderen hun emoties kunnen uiten. Op de groep proberen wij een sfeer te scheppen van de veiligheid en geborgenheid leren de kinderen respect te tonen voor elkaars gevoelens. Door erover te praten proberen wij de emotie van het kind een plekje te geven. Kinderen die al wat ouder zijn stimuleren wij hun emoties te verwoorden. Samen met het kind proberen wij een plekje te geven naar zijn/haar emoties. Pedagogisch medewerkers proberen er altijd achter te komen waarom een kind huilt, boos is, schreeuwt, verstopt of zuur kijkt. Kinderen willen dit soms wel vertellen, maar soms kunnen zij het niet vertellen. Ook hebben de kinderen af en toe behoefte om emoties zelf te verwerken en soms zoeken zij naar persoonlijke aandacht. Ons uitgangspunt is hierbij dat wij per moment per kind bekijken hoe we op de emoties van het kind kunnen reageren.

Voorbeelden van sociaal-emotionele momenten zijn: samen spelen en het speelgoed opruimen, samen aan tafel eten, samen boekje lezen, samen muziek aanzetten, dansen en zingen, gezamenlijk verjaardagen vieren, feestdagen vieren, activiteiten doen en uitjes.

4.1 Interactie tussen kinderen onderling

Hoe stimuleer je als pedagogisch medewerker de relaties tussen de kinderen in de groep? Iedere leeftijdsgroep heeft weer zijn eigen uitdagingen.

Kinderen in de groep hebben niet altijd vanzelfsprekend contact met elkaar. De leeftijden verschillen en soms kennen de kinderen elkaar nog niet zo goed, doordat er bijvoorbeeld een kindje net begonnen is. De pedagogisch medewerkers dienen de kinderen met elkaar in contact te brengen, door gezamenlijk een activiteit uit te voeren, kinderen bij elkaar te betrekken of een groeps gesprek te starten. Zo krijgen de kinderen de kans om te oefenen met de sociale vaardigheden. Daarnaast leren de kinderen op deze wijze positief sociaal gedrag (normen en waarden) aan zoals; naar elkaar luisteren, samen delen, samen spelen, samenwerken, elkaar helpen, een taak op zich nemen, voor jezelf opkomen of voor een andere opkomen. Door de begeleiding van interactie door de pedagogisch medewerker wordt ook negatieve interactie tussen kinderen op een positieve wijze begeleid.

Afhankelijk van het kind is er meer of minder begeleiding van de interactie nodig. Een kindje dat zeer verlegen is en weinig contact maakt met andere kinderen kan de begeleiding en stimulans van een vertrouwde pedagogisch medewerker goed gebruiken om in contact te komen met een ander kind. Een kindje dat open is, met iedereen praat en sociaal zeer vaardig is zal minder behoefte hebben aan de begeleiding van interactie met andere kinderen. In de praktijk uit zich dit doordat de pedagogisch medewerker de kinderen de ruimte geeft om met elkaar te spelen maar ook naast elkaar te spelen. De pedagogisch medewerker observeert daarnaast het samenspel en geeft daar waar nodig begeleiding door mee te spelen of een kleine interventie te plegen. De pedagogisch medewerker complimenteert kinderen die samen spelen, elkaar helpen of op andere wijze interactie met elkaar hebben. De pedagogisch medewerkers creëert daarnaast momenten waarin positieve interactie onderling worden gestimuleerd, door middel van een groeps gesprek, activiteiten en vrij spel momenten. De pedagogisch medewerker richt de aandacht van de kinderen op elkaar. Door bijvoorbeeld te zeggen: "Kijk eens wat Femke aan het bouwen is". Ook stimuleert de pedagogisch medewerker de kinderen om naar elkaar te luisteren, op hun beurt te wachten en dergelijke.

4.1.1 Ontwikkelingsniveaus

Baby's

Per ontwikkelingsfase verschilt de mate van interactie met anderen. Een baby is nog niet in staat om echt samen te spelen met andere kinderen. Wel is het voor de baby interessant om alleen al naar andere kinderen te kijken: wat zijn ze aan het doen?! Baby's kunnen veel leren doormiddel van het observeren van anderen. Wat baby's wel doen is het initiëren van interactie door het maken van oogcontact, als ze wat ouder worden komt hierbij ook het maken van geluiden en klanken. Het stimuleren van de baby door de pedagogisch medewerker kan door het bij elkaar in de buurt plaatsen, zodat de baby's kunnen kijken en leren van anderen. Verder is het mogelijk om een baby op schoot te nemen bij een activiteit met grotere kinderen, ondanks dat de baby zelf niet kan interacteren, kan de baby wel de activiteit observeren en hiervan leren.

DE OUDERE KINDEREN ZIJN AAN HET DANSEN OP MUZIEK, BABY JAYDEN IS NET WAKKER EN DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER NEEMT JAYDEN OP SCHOOT ZODAT HIJ DE ANDERE KINDEREN KAN ZIEN. "LEUK OM DE ANDERE KINDEREN TE ZIEN DANSEN HÈ?". DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER BEWEEGT MET JAYDEN OP DE MAAT VAN DE MUZIEK MEE TERWIJL ZE SAMEN DE DANSENDE KINDEREN OBSERVEREN.

Dreumesen

Een dreumes vindt het nog erg lastig om samen te spelen met andere kinderen, daarom speelt hij voornamelijk náást andere kinderen en niet mét andere kinderen. Dat een dreumes het zo lastig vindt om samen te spelen komt doordat hij nog niet de vaardigheid bezit om zich te verplaatsen in iemand anders en hierdoor niet in kan spelen op de gevoelens en behoeftes van een ander. Een dreumes leert door over de grenzen heen te gaan van een ander, dit kan zijn de pijngrens van een ander kind, maar ook de regels van een pedagogisch medewerker in de wind slaan. Door de reacties op zijn gedrag leert een dreumes wat wel en niet kan en dit zorgt voor het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Het stimuleren van samenspel met anderen kan bij de dreumesen doormiddel van het naast elkaar laten spelen van de kinderen, het benoemen van het spel van een ander kind door de pedagogisch medewerker, het meespelen met het spel van de dreumes en het organiseren van groepsactiviteiten.

ELODIE EN KIMBERLY SPELEN NAAST ELKAAR AAN DE ZANDTAFEL. DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER GAAT BIJ ZE KIJKEN EN ZEGT: "WAT ZIJN JULLIE LIEF AAN HET SPELEN. EN JULLIE MAKEN OOK ALLE TWEE HELE MOOIE ZANDKASTELEN. ELODIE, HEB JE GEZIEN DAT KIMBERLEY ER OOK EEN TOREN OP AAN HET BOUWEN IS?". ELODIE KIJKT NAAR HET BOUWWERK VAN KIMBERLEY EN ZEGT: "VIND IK MOOI!". DOOR HET BENOEMEN VAN HET SPEL VAN EEN ANDER KIND, HERINNERT DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER DE DREUMES DAT ER OOK ANDERE KINDEREN ZIJN EN DIT STIMULEERT UITEINDELIJK SAMENSPLEN.

Peuters

Ten slotte zijn er nog de peuters. Zij hebben al een beter begrip van de regels en omgangsnormen dan de dreumesen. Ook is er bij de peuter een groter bewustzijn van de gevolgen van gedrag en denken zij hier van te voren over na. Ondanks dat peuters hier al beter in zijn, zijn ze nog niet volledig in staat om de gevoelens en behoeftes juist te interpreteren. Peuters rond de 2 jaar willen graag alles zelf doen en eisen vaak dat alles op hun manier gaat. Dit komt doordat zij beseffen dat ze een eigen persoon zijn met eigen gevoelens en behoeftes. Vanaf de periode rond 3 jaar kunnen peuters zich beter inleven in andere mensen, alhoewel dit de ene keer beter lukt dan de andere keer.

Alhoewel peuters zich steeds beter in kunnen leven in andere mensen, lukt dit de ene keer beter dan de andere keer. Daarom is het belangrijk dat de pedagogisch medewerker de peuters hierin begeleidt. Het stimuleren van samenspel met anderen kan bij de peuters doormiddel van het spelen van gezelschapsspellen, organiseren van groepsactiviteiten, stimulatie van samenspel en door het meespelen met de peuters.

RILEY IS AAN HET SPELEN MET DE POPPEN, DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER LOOPT NAAR HAAR TOE EN VRAAGT OF ZE MEE MAG SPELEN. RILEY GEEFT AAN DAT ZE DIT GOED VINDT. "GEZELLIG DAT IK MET JOU MEE MAG DOEN. IS ER EEN POP WAARMEE IK MAG SPELEN?". RILEY GEEFT HAAR EEN POP AAN. "DANK JE WEL, WAT EEN MOOIE RODE JURK HEEFT ZE AAN. HEB JIJ DIE AANGEDAAN?", "JA EN IK GA MIJN POP EEN PAARSE JURK GEVEN", "DAT ZAL VAST OOK HEEL MOOI STAAN". RILEY DOET DE JURK BIJ HAAR POP AAN, DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER VRAAGT VERVOLGENS: "WAT ZULLEN WE NU MET DE POPPEN DOEN?", RILEY: "ZE HEBBEN HONGER DUS ZE MOETEN KOKEN!". DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER VRAAGT WAT VOOR ETEN ZE GAAN MAKEN EN OF ZE DAT IN HUIS HEBBEN OF DAT ZE EERST BOODSCHAPPEN MOETEN DOEN EN ZO SPELEN ZE SAMEN VERDER MET DE POPPEN.

4.2 Samen zijn in een groep

Kinderen ontwikkelen zich op sociaal en emotioneel gebied op het moment dat ze samen zijn met andere kinderen. Daarom vinden wij het belangrijk dat de kinderen samengevoegd spelen op een verticale groep. Kinderopvang Jasmijn bestaat uit een verticale groep van elf kinderen tussen de 0 en de leeftijd waarop zij naar het basisonderwijs gaan, dit is doorgaans 4 jaar. Zo kunnen jonge kinderen van de oudere kinderen leren. Oudere kinderen leren ook rekening te houden met de jongere kinderen. Leeftijdsgenootjes leren juist weer naast het zelf ontdekken ook veel van elkaar en van de pedagogisch medewerkers. Kinderen observeren elkaar, letten goed op elkaar, ze imiteren en spelen naast of samen met andere kinderen. Deze situaties roepen diverse gevoelens op bij kinderen zoals; plezier, boosheid, teleurstelling e.d. Door de diverse situaties op een dag leren kinderen **spelenderwijs** om te gaan met kleine conflicten en onder begeleiding van de pedagogisch medewerkers leren de kinderen het zelf op te lossen. Ze leren op elkaar te wachten, ze leren samen te delen en samen te spelen. Dit is voor het ene kind makkelijker dan voor het andere kind. Bij sommige kinderen gaan deze processen vanzelfsprekend; veel kinderen moeten leren hoe zij met bepaalde omstandigheden en gevoelens moeten omgaan. Dit vraagt veel deskundigheid van een pedagogisch medewerker. Pedagogisch medewerkers weten hoe zij hier op in moeten spelen en geven kinderen een passende begeleiding.

4.3 Conflicten

We streven ernaar dat iedereen zowel kinderen als volwassen bij ons op de kinderopvang zich thuis, veilig en geborgen voelt. Op Kinderopvang Jasmijn grijpen wij niet direct in bij conflicten. Kinderen moeten leren hoe zij het zelf kunnen oplossen. Wel grijpen de pedagogisch medewerkers in wanneer de kinderen er niet uitkomen. Als het ze samen niet lukt om er uit te komen dan stimuleren wij de kinderen om hun probleem samen op te lossen. We begeleiden het verloop van het conflict door te vragen naar wat er is gebeurd, vervolgens laten wij de kinderen benoemen hoe zij zich voelen en wat zij nodig hebben om zich weer goed te voelen. Daarna helpen de pedagogisch medewerkers de kinderen eventueel om een oplossing te vinden voor het conflict. Als de pedagogisch medewerkers ingrijpen maken zij gebruik van de ik-boodschap, zodat niet het karakter van het kind afgerekend wordt, maar het gedrag van het kind.

MAAIKE IS MET DE POPPEN AAN HET SPELEN, ZE HEEFT ZE OP EEN RIJTJE GEZET EN IS HEN AAN HET VOORLEZEN. JURRE WAS MET DE BLOKKEN AAN HET SPELEN, MAAR IS NU OPGESTAAN EN LOOPT DOOR DE RIJ MET POPPEN HEEN WAARDOOR ZE OMVALLEN. "NEE! JURRE NIET DOEN!", ZEGT MAAIKE. JURRE REAGEERT NIET EN GAAT WEER MET DE BLOKKEN SPELEN. ALS MAAIKE DE POPPEN NOG EEN KEER OP EEN RIJ HEEFT GEZET EN WEER AAN HET VOORLEZEN IS, LOOPT JURRE WEER DOOR DE RIJ MET POPPEN HEEN. MAAIKE BEGINT TE HUILEN. DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER HEEFT GEOBSERVEERD, MAAR VINDT DAT HET NU TIJD IS OM IN TE GRIJPEN EN LOOPT NAAR DE KINDEREN TOE. "JURRE, IK ZIE DAT JE DE POPPEN VAN MAAIKE OMVER HEBT GELOPEN. DAARDOOR KAN ZE NIET VERDER MET HET VOORLEZEN VAN DE POPPEN EN DAT MAAKT HAAR VERDRIETIG. WAT KUNNEN WE DOEN OM TE ZORGEN DAT MAAIKE NIET MEER VERDRIETIG IS?". JURRE BEGINT MET HET RECHTZETTEN VAN DE POPPEN. "WAT EEN GOED IDEE VAN JOU JURRE, NU KAN MAAIKE WEER VERDER MET VOORLEZEN".

4.4 Omgaan met pesten

Bij kinderopvang Amalia onderscheiden we drie vormen van pesten. In het Beleid Veiligheid & Gezondheid staat een uitgebreid stappenplan om met pesten en de preventie hiervan om te gaan.

1. Het pesten door kinderen onderling

Deze vorm van pesten wordt gesignaleerd door de pedagogisch medewerkers en ouders. Ook andere kinderen kunnen dit opmerken. Plagen en conflicten tussen kinderen worden dagelijks waargenomen en zijn ook onderdeel van de ontwikkeling. Wanneer er echter structureel en stelselmatig sprake is van plagen dan spreken we over pesten. Pesten zien wij als een zorgwekkend signaal, zowel voor de 'dader' als het 'slachtoffer'. De PM

DF en/of de vestigingsmanagers zal in gesprek gaan met ouders van betrokken kinderen. Tijdens dit gesprek hebben we tot doel verbinding te maken, te informeren en zoveel mogelijk informatie op te doen over de mogelijke achtergrond en gevolgen van de peestsituatie. Wanneer nodig verwijzen we door naar bijvoorbeeld jeugdzorg, huisarts of maatschappelijk werk. Wanneer we vermoeden hebben van achterliggende problematiek rondom misbruik en mishandeling dan volgen we de meldcode Kindermishandeling. Na het gesprek wordt een gespreksverslag en plan van aanpak gemaakt.

2. Het pesten door pedagogisch medewerkers richting een kind/kinderen.

Dit wordt het snelst gesignaleerd door collega's op de groep. Wanneer dit gesignaleerd of vermoed wordt moet dit gemeld worden aan de vestigingsmanager. Deze zal dan in gesprek gaan met de pester. Als de signalen gegrond zijn zal er contact opgenomen worden met de ouders van het kind om deze over de situatie te informeren. De collega wordt bijgestuurd in het gedrag en de situatie wordt gemonitord. Wanneer er sprake is van ernstig en ontoelaatbaar gedrag zal de werknemer (tijdelijk) niet op de groep worden ingezet en noodzakelijke instanties zullen worden ingelicht.

3. Het pesten door pedagogisch medewerkers onderling.

Deze vorm van pesten wordt gesignaleerd door collega's en ouders, ook kinderen kunnen het waarnemen. Wanneer er signalen van pesten tussen collega's opgevangen worden kan dit gemeld worden bij de vestigingsmanager. Deze zal dan eerst met de pester en de gepeste collega apart een gesprek aangaan om er achter te komen wat er speelt en wat er nodig is. Wanneer het lukt is het wenselijk een gesprek met de manager en 2 collega's samen te hebben en naar een werkbare situatie met goede afspraken toe te werken. Wanneer dit niet (meer) lukt kan externe hulp ingeroepen worden, zoals een individuele coach en mediator.

4.5 Normen en waarden

Binnen onze kinderopvang vinden wij het belangrijk om kinderen te leren zich aardig te gedragen naar elkaar toe en vinden dit een belangrijk onderdeel van de sociale ontwikkeling. Samen spelen, samen delen, elkaar groeten als we binnen komen en gedag zeggen als we vertrekken. Wij vinden het belangrijk dat kinderen met normen en waarden opgroeien. Zo stimuleren wij kinderen bijvoorbeeld om op elkaar te wachten. Als een pedagogisch medewerker met een kind praat dan leren wij het andere kind te wachten. Als het ene kind ook het speelgoed wilt van het andere kind, leren wij kinderen hier netjes om te vragen in plaats van het af te pakken van het andere kind. Verder vinden we het belangrijk om netjes tegen elkaar te praten en niet tegen elkaar te schreeuwen of schelden. Als een kind het speelgoed van een ander wilt, stimuleren wij het kind om dit netjes te vragen, samen te spelen of even te wachten. Dit hangt maar net van de situatie af. Wanneer een kind fout zit moet het kind ook excuses aanbieden en sorry zegen tegen zijn of haar vriendje.

Binnen Kinderopvang Jasmijn vinden wij het belangrijk dat kinderen leren om respectvol met elkaar en met de omgeving om te gaan. Ook werken wij met thema's waarin wij ook gesprekken tussen pedagogisch medewerksters en ouders de nodige aandacht geven. In onze dagelijkse dag zijn de pedagogisch medewerkers ten eerste hier het voorbeeld van. We vinden dit erg belangrijk om kinderen hierin zo goed mogelijk te stimuleren. Het spreekt voor zich dat volwassenen de spiegel zijn van de kinderen. Daarom is het zeer belangrijk dat wij als pedagogisch medewerkers een groot voorbeeld zijn voor de kinderen. Positief stimuleren, positief handelen en een positief voorbeeld geven als volwassene heeft meer impact op de kinderen dan straffen. Het is belangrijk dat de kinderen niet gestraft worden. In plaats van straffen hebben wij het binnen onze kinderopvang over corrigeren. Wij leggen het aan de kinderen uit en wij geven het juiste voorbeeld als pedagogisch medewerkers. Positieve aandacht is zeer belangrijk. Wanneer kinderen negatieve aandacht opzoeken moeten wij als pedagogisch medewerksters zo positief mogelijk afhandelen.

Daarnaast is het belangrijk dat het kind niet wordt afgekeurd maar het gedrag wordt afgekeurd. Wij spreken het kind dan niet persoonlijk aan maar wij spreken het gedrag van het kind aan. Bijvoorbeeld dat een pedagogisch medewerker het kind zelf persoonlijk niet aanspreekt maar een opmerking over het ongewenste gedrag maakt: als een kind speelgoed afpakt zegt de pedagogisch medewerker niet tegen het kind: "Hé wat doe jij, je gaat toch niet zomaar afpakken?", maar: "Ik zie dat jij het speelgoed

afpakt van Tim en dit maakt hem verdrietig, hoe kan je dat anders doen?” Dit zorgt ervoor dat een kind aan het denken wordt gezet. Vervolgens geeft de pedagogisch medewerker als voorbeeld; “Vraag het maar aan je vriendje of je er ook mee mag spelen”. Je probeert het kind te stimuleren om op een positieve manier iets te vragen. Tot slot geeft de pedagogisch medewerker het kind een complimentje, zoals bijvoorbeeld: “Goed zo, dat heb je goed gevraagd!”. Zo wordt het kind gestimuleerd in waarden, normen, samen spelen, samen delen en netjes vragen.

Onze belangrijkste normen en waarden:

- Respect voor elkaar en onze omgeving
- Geduldig zijn
- Behulpzaamheid
- Eerlijkheid
- Vriendelijkheid
- Veiligheid

Regels:

- We wachten op onze beurt
- Wij gaan voorzichtig om met elkaar en met de materialen binnen Kinderopvang Jasmijn
- Wij ruimen ons speelgoed op
- Wij vertellen de waarheid
- Wij groeten elkaar
- Wij zitten op onze billen
- Wij lopen binnen en wij rennen buiten

Hoofdstuk 5 Waarnemen van de ontwikkeling

5.1 Kind volgsysteem

Bij Kinderopvang Jasmijn werken wij met een kind volgsysteem. Het doel om een kind volgsysteem te gebruiken is om de kinderen gedurende een langere periode in hun ontwikkeling te volgen. Hierdoor wordt concrete informatie verkregen waarmee ouders goed geïnformeerd kunnen worden over de ontwikkeling van hun kind. Hiermee kan door de pedagogisch medewerkers goed worden ingespeeld op de individuele behoeften van kinderen. Ook kan er gekeken worden of de juiste benadering wordt geboden vanuit het pedagogisch beleid van Kinderopvang Jasmijn, bijvoorbeeld met betrekking tot de dagindeling of inrichting van de ruimte, speel materiaal, heeft het kind meer uitdaging nodig en dergelijke. Elk kind heeft zijn eigen tempo en kwaliteiten en elk kind is uniek. Sommige kinderen zijn snel in de ontwikkeling en de ander is wat minder snel in de ontwikkeling. Zo kunnen wij als pedagogisch medewerkers de gewenste behoeften en uitdaging bieden aan de kinderen.

Het kind volgsysteem maakt onderscheid in 5 leeftijdscategorieën, te weten: baby, dreumes, peuter, kleuter en schoolkind. Wij gebruiken de lijsten voor kinderen in de leeftijd van 0-2 jaar en 2-4 jaar. Hierbij worden verschillende ontwikkelingsgebieden behandeld, namelijk; de taal, spraak, denkontwikkeling, grof & fijne motorische ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling en de sociaal emotionele ontwikkeling. Ook wordt er aandacht besteed aan het welbevinden van de kinderen. In het kind volgsysteem is een overzicht opgenomen van de vaardigheden per leeftijdsgroep. Daarbij wordt nooit uit het oog verloren dat ieder kind uniek is en kinderen zich in hun eigen tempo en op hun eigen wijze ontwikkelen. Wanneer er twijfels zijn over de ontwikkeling van een kind worden ouders hier in een vroegtijdig stadium over geïnformeerd en wordt samen met hen naar eventuele vervolgstappen gekeken. Bij kinderopvang jasmijn kan het voorkomen dat door omstandigheden een ouder kind dan de doorgaande 4 jaar wordt opgevangen, zie ook kinderen met ontwikkelingsproblemen voor meer informatie.

Zoals eerder benoemd observeren de pedagogisch medewerkers de kinderen dagelijks tijdens speel en werkmomenten en gebruiken hierbij de observatieformulieren van KIJK!. Eén keer per jaar in de maand dat het kind jarig is wordt de gehele ontwikkeling van het kind geregistreerd, samen met de observatieformulieren van KIJK!. Hierbij worden alle ontwikkelingsfasen beschreven.

Binnen KIJK! Kunnen alle individuele rapporten en de vooruitgang van het kind bekeken worden door de pedagogisch medewerkers, waarbij ook de uitgangspunten worden aangegeven van wat een kind hoort te kunnen. Naast de individuele 'rapporten' is er een groepsrapport waarbij de ontwikkeling van alle kinderen in kaart is gebracht. Hiermee kan de pedagogisch medewerker direct zien welk ontwikkelingsgebied in de groep wellicht aandacht nodig heeft. Door deze stappen te ondernemen wordt handelingsgericht gewerkt.

De observatieformulieren worden als leidraad gebruikt tijdens het jaarlijkse 15 minutengesprek met ouders. De pedagogische medewerker kan eerder een gesprek met ouder(s)/ verzorger(s) willen voeren bijvoorbeeld wanneer zij hier aanleiding voor hebben zoals een zorgelijke ontwikkeling of opvallend gedrag. Ook ouder(s)/ verzorger(s) kunnen altijd een extra gesprek aanvragen wanneer zij hier behoefte aan hebben.

5.2 Overdracht

Vanuit Kinderopvang Jasmijn vinden wij een goede overdracht naar de basisschool van groot belang. Om een doorlopende leerlijn voor de kinderen te creëren werken wij samen met de scholen. Dit doen wij door een overdracht te geven aan de school bij het verlaten van de kinderopvang. Deze overdracht vindt alleen plaats als ouders hier toestemming voor hebben gegeven. Voordat het kind vier jaar wordt zal de mentor van uw kind om schriftelijke toestemming vragen voor deze overdracht.

Bij kinderopvang Jasmijn maken wij gebruik van een lauwe of koude overdracht naar het basisonderwijs en een koude overdracht naar de BSO.

Een koude overdracht: na toestemming van de ouders stuurt de mentor het kind dossier met daarin de observaties en een begeleidende brief op naar school. Als de school hier vragen over heeft kunnen zij contact opnemen met de mentor van het kind.

Een lauwe overdracht: Als er zorgen zijn omtrent de ontwikkeling en/of het gedrag van het kind, wordt ter bevordering van een doorgaande leerlijn een lauwe overdracht gegeven. Dit betekent dat, na toestemming van de ouders, de mentor het kind dossier met daarin de observaties en een begeleidende brief opstuurt naar school. Vervolgens neemt zij telefonisch contact op met de ib'er en/ of de nieuwe leerkracht van het kind voor een korte overdrachtsbespreking.

Naast de informatie overdracht naar school is er tevens een informatie overdracht naar de nieuwe buitenschoolse opvang. Indien een kind naar een buitenschoolse opvang gaat zal er gebruik worden gemaakt van een koude overdracht, na schriftelijke toestemming van de ouder.

Een koude overdracht: houdt in dat de pedagogisch medewerker het kind dossier met daarin de informatie over de ontwikkeling van het kind gezamenlijk met een begeleidende brief naar de nieuwe BSO stuurt. Als de BSO hier vragen over heeft kunnen zij contact opnemen met de mentor van het kind.

Als ouders geen overdracht willen vanaf Kinderopvang Jasmijn naar de toekomstige school en BSO, dan moeten ouders tekenen dat zij geen toestemming geven voor de overdracht. Als ouders hiervoor tekenen vloeit hier logischerwijs uit voort dat er géén overdracht plaatsvindt.

Ten slotte vindt er zodra kinderen naar de basisschool gaan een laatste gesprek plaats met de ouders. In dit gesprek wordt er besproken wat het kind heeft geleerd tijdens de periode bij kinderopvang Jasmijn.

5.3 Omgang met ontwikkelingsproblemen

Het is belangrijk dat pedagogisch medewerkers alert zijn op veranderingen in het gedrag van kinderen. Dit kan om iets kleins gaan, bijvoorbeeld het niet meer willen slapen tussen de middag. Het kan ook te maken hebben met veranderingen thuis. Of het kan zijn dat er in de ontwikkeling van het kind een achterstand of voorstand dreigt. Het kind of de behoefte van het kind staan centraal bij de omgang met problemen. Pedagogisch medewerkers hebben de taak om hun bezorgdheid bij problemen met ouders te delen. Het bespreekbaar maken kan een geruststellend effect hebben op ouders. In samenwerking met ouders en eventueel andere instanties kan Kinderopvang Jasmijn meewerken aan een oplossing voor het probleem. Het kinderdagverblijf is echter beperkt in de mogelijkheid om speciale behandeling of ondersteuning te bieden aan individuele kinderen. Wanneer pedagogisch medewerkers van mening zijn dat de ontwikkeling van een kind niet goed verloopt, is het eventueel nodig een oudergesprek te voeren om te bespreken wat de pedagogisch medewerker heeft gesignaleerd en om ouders te adviseren om mogelijk externe hulp in te schakelen. Onderstaand stappenplan wordt aangehouden bij eventuele ontwikkelingsproblemen:

1. Signaleren van opvallend gedrag: Als pedagogisch werkers vermoeden dat er iets aan de hand is, wordt dit eerst besproken met de vaste collega's. Als de collega's de zorgen delen wordt dit op een laagdrempelige manier met de ouders besproken. In principe worden alle gesignaleerde problemen met de ouders besproken. Pedagogisch medewerkers waken ervoor om problemen te noemen zonder dat zij deze concreet kunnen omschrijven. In eerste instantie zal een gesprek met een ouder verkennend zijn. Zien de ouders ook hetzelfde gedrag thuis? Hoe kijken ouders er tegenaan? Is er een logische verklaring voor het gedrag? Bij geen duidelijke verklaring wordt er overgegaan op stap 2.
2. Observeren van opvallend gedrag: Om duidelijkheid te krijgen over de oorzaak van het opvallende gedrag, worden eerst de voorgaande observaties bekeken. Als ook hierin geen duidelijke oorzaak gevonden wordt, gaat de pedagogisch medewerker verder met de stap om het kind te observeren. Mogelijk is het om de observatieformulieren van KJK! te gebruiken, maar ook is het mogelijk om een ongestructureerde observatie te doen.
3. Eventueel inwinnen van anoniem advies: De pedagogisch medewerker kan ervoor kiezen om anoniem advies in te winnen van bijvoorbeeld Alert4You. Zij kunnen de pedagogisch

- medewerker dan handvatten bieden voor de ontwikkelingsstimulering van het kind of advies geven aan de pedagogisch medewerker over hoe om te gaan met het oudergesprek.
4. Oudergesprek en plan van aanpak: Tijdens het oudergesprek deelt de pedagogisch medewerker haar zorgen over de ontwikkeling van het kind. Verder wordt er samen met de ouders een plan van aanpak opgesteld, omdat beide partijen, zowel ouders als Kinderopvang Jasmijn, op één lijn moeten zitten en zich betrokken moeten voelen bij het plan van aanpak. Het kind krijgt door het plan van aanpak extra ondersteuning op het ontwikkelingsgebied waar dit nodig is. De extra aandacht kan op Kinderopvang Jasmijn én thuis gegeven worden.
  5. Eventueel inschakelen externe hulp: Als blijkt dat het plan van aanpak niet aangeslagen is, dan kan er na overleg met de pedagogisch medewerker differentiatie, ouders en pedagogisch coach voor gekozen worden om externe hulp in te schakelen. Dit zou bijvoorbeeld een fysiotherapeut kunnen zijn, maar ook Alert4You. Het is mogelijk dat externe hulp langskomt bij Kinderopvang Jasmijn om het kind te observeren tijdens de opvang. Ouders moeten hiervoor toestemming geven aan Kinderopvang Jasmijn. Ook is het mogelijk dat ouders het ontwikkelingsprobleem thuis, samen met professionele hulp, oppakken. Ouders hebben de mogelijkheid een VTO-team of andere zorg instantie (zie ook sociale kaart) in te schakelen. Dit team richt zich op de vroegtijdige onderkenning van ontwikkelingsstoornissen. Zij zijn gespecialiseerd om in gelijksoortige situaties via gesprekken met ouders en eventueel groepsleiding en door gerichte observaties snel duidelijkheid te krijgen of de bezorgdheid terecht is. Als er verdere stappen genomen moeten worden kunnen zij de begeleiding aan de ouders en het kind op gang brengen. Naast het VTO-team kunnen ouders in eerste instantie natuurlijk ook terecht voor advies bij het consultatiebureau en de GGD.

Bij het opstarten van bovenstaand stappenplan worden de pedagogisch medewerker differentiatie en pedagogisch coach op de hoogte gebracht zodat zij de voortgang kunnen monitoren en waar nodig is ondersteuning kunnen bieden aan de pedagogisch medewerker.

Bij vermoedens van een bedreigde thuissituatie moeten pedagogisch werkers eerst zorgvuldig geobserveerd hebben alvorens zij hierover oordelen. Zijn er duidelijke zorgen en signalen over de thuissituatie dan treedt de meldcode kindermishandeling in werking en wordt het stappenplan afgebroken.

Opgang kinderen van ouder dan 4 jaar

In het algemeen is kinderopvang voor kinderen tot vier jaar. Echter kan het voorkomen dat door de achterstand in ontwikkeling het kind op vierjarige leeftijd niet toe is om naar school te gaan.

In de wet is opgenomen in artikel 1.D: “**Dagopvang**: kinderopvang verzorgd door een kindercentrum voor kinderen tot de leeftijd waarop zij het basisonderwijs gaan volgen”. Hierdoor heeft kinderopvang Jasmijn de mogelijkheid kinderen op te vangen totdat zij naar het basisonderwijs gaan. In de praktijk betekent dit dat het kan voorkomen dat er een kindje na de vierde verjaardag op de kinderopvang Jasmijn blijft.

Kinderen ouder dan vier jaar worden alleen opgevangen als dit nodig is en er ook een indicatie vanuit de GGD plaatsvindt.

Mocht er een ouder kind worden opgevangen zal er in samenspraak met de GGD worden gezocht naar een passende observatielijst voor het kind, zodat het kind ten allen tijden ook op juiste wijze geobserveerd en begeleid kan worden.

Ondersteuning pedagogisch medewerkers

Daarnaast is er een pedagogisch coach binnen Kinderopvang Jasmijn, één keer per jaar organiseert zij een intervisie, waarbij opvoedkundige en pedagogische vragen met betrekking tot opvallend gedrag, ontwikkelingsproblematiek en andere pedagogische vraagstukken met betrekking tot de begeleiding kunnen worden gesteld. Gedurende deze intervisie wordt er tevens gekeken naar alle kinderen met opvallend gedrag. Gedurende het jaar komt de pedagogisch coach bijna maandelijks langs en hebben de pedagogisch medewerkers de mogelijkheid om vragen te stellen en krijgen zij indien nodig extra begeleiding.

Hoofdstuk 6 Informatie voor ouders en kind

Kinderopvang Jasmijn biedt opvang van maandag tot en met vrijdag en is gesloten op zaterdag en zondag. Ook met algemeen erkende feestdagen, goede vrijdag en hemelvaart is Kinderopvang Jasmijn gesloten.

6.1 Verticale groep

Kinderopvang Jasmijn heeft één verticale groep waarin maximaal 11 kinderen tegelijk worden opgevangen door één, twee of drie pedagogisch medewerkers afhankelijk van de wettelijke BKR norm. Een verticale groep houdt in dat er kinderen tussen de 0 en 4 jaar worden opgevangen. In een groep van kinderen met verschillende leeftijden zijn er meer stimulansen voor de sociale vaardigheden. Dit komt omdat de kinderen van elkaar kunnen leren. Kinderen leren rekening met elkaar te houden, ook leren de kinderen rekening met elkaars uiteenlopende behoeftes en mogelijkheden te houden. Zo houden de grote kinderen rekening met de baby's.

De taalvaardigheden van de kinderen worden extra gestimuleerd doordat kinderen taal en taalspelletjes zoals liedjes ook boven hun niveau pedagogisch medewerkers. Kleine kinderen die nog niet praten horen veel van de pedagogisch medewerkers. Elke handeling die de pedagogisch medewerkers verrichten wordt uitgesproken. Door middel van veel horen en zien leren kinderen ook het taal. Met de peuters wordt er veel gelezen en gezongen, dit stimuleert vooruitgang in de taalontwikkeling bij kinderen.

Continuïteit van de pedagogisch medewerkers is van groot belang. De kinderen krijgen minder te maken met wisselingen van pedagogisch medewerkers. pedagogisch medewerkers krijgen de tijd om de kinderen goed te leren kennen en in te spelen op hun individuele behoeftes en mogelijkheden.

Indien een kind van 10 weken totdat zij starten op het basisonderwijs doorgaans 4 jaar bij kinderopvang Jasmijn komt, hebben de ouders gedurende 4 jaar te maken met dezelfde pedagogisch medewerkers, hierdoor vormt een vertrouwensrelatie en een goede communicatie tussen ouders en pedagogisch medewerker voor het bieden van ondersteuning bij alle dagse opvoedingsproblemen.

6.1.1 Indeling van de groepsruimte

Een goed ingerichte ruimte is belangrijk voor zowel het personeel als voor de kinderen. Het is efficiënter en plezieriger werken als er structuur in de groepsruimte is. Voor het personeel is het belangrijk dat er ergonomisch wordt gewerkt, dit vanuit de Arbo wet. Met behulp van de risico-inventarisatie bewaken wij de veiligheid en gezondheid van de kinderen en de pedagogisch medewerkers.

Zo zijn onze meubels ook ergonomisch. Pedagogisch medewerkers kunnen de commode op hun lengte afstellen tijdens het verschonen. Pedagogisch medewerkers kunnen de stoelen ook op maat stellen zo dat ze goed recht op zitten en met hun voeten op de grond. Ook beschikken wij in onze speelruimte over een bank. Naast het bezorgen van een huiselijk sfeer is een bank ook een belangrijke zit en rust plek voor de pedagogisch medewerkers en de kinderen. Zo kunnen de pedagogisch medewerkers samen met de kinderen op de bank zitten gezellig boekje lezen of even een praatje maken. Tijdens het vrijspelen van de kinderen kunnen de pedagogisch medewerkers even ontspannen op de bank en de kinderen observeren. Ook is het handig om fles te geven aan baby's.

Voor de kinderen is een goed ingerichte ruimte uitdagend en uitnodigend tot spelen, ontdekken. Als de omgeving tegemoetkomt aan de basisbehoeften van de kinderen, wordt bij de kinderen spontaan spelen, ontdekken, leren gedrag opgeroepen. Door het inrichten van de binnen en buiten ruimtes reguleren de pedagogisch medewerkers indirect het gedrag van de kinderen.

Onze speelruimte beschikt over hoeken; zo hebben wij een leeshoek, auto hoek, keuken hoek, poppen hoek, puzzel kast, op de eethoek kunnen we met peuters knutselen. Het is overzichtelijk door dat de hoeken standaard zo blijven krijgen de kinderen op een gegeven moment door wat waar ligt. Zo kunnen zij dan zelf bepalen waar mee ze willen spelen en uiteindelijk weten ze precies waar het ligt.

Inrichting

Tijdens het inrichten van onze groep hebben wij rekening gehouden met de leeftijden van de kinderen. Onze kinderopvang bestaat uit een groepsruimte, een slaapkamer, een keuken, een kantoor en een tuin. Onze speelruimte hebben wij zodanig ingericht dat de kinderen zich ook kunnen ontwikkelen naar hun eigen leeftijd en ook kunnen de kleine kinderen van de grote kinderen en de grote kinderen leren rekening te houden met de jonge kinderen. Onze speelruimte is ingericht met hoeken. Wij hebben een keukenhoek, auto/trein hoek, lego hoek, snoezel hoek (waar wij boekjes kunnen lezen met de kinderen), een puzzelkast en een baby hoek. Hier hebben wij rekening gehouden met baby's, dreumesen en peuters.

Voor de baby's staat er een hoge box in de groep waar 2 baby's in kunnen, dit is voor een veilige plek om te rusten. Onder de box kunnen de kinderen spelen in de snoezel hoek. We zijn in het bezit van wipstoelen waar kinderen in kunnen liggen en ontspannen.

Tijdens het inrichten van de speelruimte hebben wij rekening gehouden met baby's en peuters. Zo hebben wij ook een baby hoek. Onze kinderopvang beschikt over één groep. Baby's ontdekken zichzelf en de wereld met hun zintuigen en de rest van hun lichaam. Zolang ze nog niet kunnen kruipen of lopen, zijn ze volkomen afhankelijk van de plaats waar de volwassenen hen neerleggen. Die plaats moet hen de kans geven om hun ontdekkingstocht uit te voeren. Dat gebeurt als er boeiende dingen te zien en te voelen zijn. Daarbij hebben ze ruimte nodig voor hun bewegingen, zodat ze niet geremd worden door bijvoorbeeld een box kant of een overdaad aan materiaal vandaar dat wij de ene hoek van de ruimte ingericht hebben voor baby's en de andere kant voor peuters. Zo kunnen ze en met elkaar spelen maar ook leren de kinderen op een gegeven moment waar de baby's horen. Wij beschikken over een duo box. Baby's kunnen in de box zich even ontspannen wanneer ze overprikkeld raken.

Baby's maken een enorme ontwikkeling door, ook motorisch. Zodra ze daaraantoe zijn, gaan ze oefenen met vaardigheden zoals zich optrekken en zich over de grond voortbewegen. Wij hebben duidelijke gescheiden speelplekken voor baby's en peuters. Zo kunnen de baby's actief zijn op hun eigen niveau.

Uiteraard kunnen de pedagogisch medewerkers altijd de baby's zien en de baby's kunnen altijd de pedagogisch medewerkers zien.

6.1.2 Activiteiten buiten de stamgroep

Op een aantal momenten kunnen de kinderen de stamgroep verlaten, voor bijvoorbeeld een activiteit. De momenten dat de kinderen de stamgroep kunnen verlaten zijn:

- Buitenspelen, Kinderopvang Jasmijn speelt buiten op een eigen aangrenzende buitenspeelruimte. De pedagogisch medewerkers houden zich hierbij aan de geldende werkafspraken om het buitenspelen veilig te laten verlopen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan; de buitenruimte wordt voor het naar buiten gaan geïnspecteerd op zwerfvuil, de kinderen worden nooit zonder toezicht op de buitenruimte gelaten, bij zon worden de kinderen ingesmeerd etc.
- Uitstapjes, Kinderopvang Jasmijn kent verschillende kindgerichte uitstapjes. Vooraf wordt het uitstapje voorbereid, zo wordt er gekeken naar de route naar het uitstapje, hoeveel geld er nodig is en of het nodig is om bijvoorbeeld te reserveren. De pedagogisch medewerkers werken volgens het beleid veiligheid en gezondheid gedurende het vervoer van kinderen en ook gedurende het uitstapje op locatie. Er wordt ten alle tijden voldaan aan het BKR, daarnaast kunnen er extra volwassenen meegaan, zoals bijvoorbeeld stagiaires. Naast een uitstapje erkennen wij wandelen ook als een activiteit buiten de stamgroep. Met wandelen wordt bedoelt; een wandeling in de nabije omgeving van kinderopvang Jasmijn, u kunt hierbij denken aan een boodschapje doen in de supermarkt, een wandeling in het Juliana park of samen met de kinderen post op de brievenbus doen. Voor deze wandelingen moeten de ouders ook het toestemmingsformulier uitstapjes ondertekenen. Zonder toestemming van ouders nemen wij het kind niet mee naar de uitjes en/ of wandeling. Wanneer er kinderen zijn die binnen blijven en niet mee gaan zal er in het pand op de groep een pedagogisch medewerker en een andere volwassene aanwezig zijn die binnen activiteiten doen met de kinderen die niet mee gaan.

Uw kind maakt kennis met de natuur door middel van in de tuin spelen en de natuur buiten te ontdekken. Voor de kinderen is de buiten wereld verkennen en zintuigen ontwikkelen erg belangrijk.

Om dit beter bij de kinderen te stimuleren gaan wij regelmatig met de kinderen als uitje naar het Juliana park. In het Juliana park is de natuur breed en er bevindt zich een kinderboerderij. Kinderen kunnen hier veel zien, voelen, horen, en benoemen. Ook is er een buurt parkje (speeltuin) waar kinderen samen kunnen spelen en een gezellige tijd door kunnen brengen. Bewegen is belangrijk voor de grof-motorische ontwikkeling. Het ontwikkelen van de fijne motoriek stimuleren wij door middel van het aanbieden van knutselactiviteiten. Zo kunnen de kinderen fijne motoriek ontwikkelen door samen binnen op de groep te knutselen met verschillende materialen wat geschikt is voor het fijne motoriek en natuurlijk ook gespecialiseerd per leeftijd.

6.2 Dagelijkse gang van zaken

6.2.1 Dagindeling

Om zoveel mogelijk rust op de groep te kunnen creëren en het voor de kinderen overzichtelijk te houden, verzoeken wij ouders om de vaste breng- en haal tijden aan te houden. Wij verzoeken ouders hun kind te brengen tussen 7.30 en 9.00 uur. En vanaf 16.00 uur tot uiterlijk 18.15 uur weer op te halen. Uitzonderingen zijn natuurlijk mogelijk in overleg. Onderstaande dagindeling is een leidraad, als dit nodig is wijken we hiervan af, we kijken hierbij altijd naar de behoeftes van de kinderen.

Dagindeling:

Tijdstip	Activiteit
07.30 – 09.00 uur	Brengen van de kinderen. Bijzonderheden worden uitgewisseld, kind neemt samen met een medewerker afscheid van ouder. Tussendoor worden de kinderen verschoond. 09.15 tot 09.30 ruimen wij op en gaan samen aan tafel zitten.
09.30 – 10.00 uur	Moment om fruit te eten met water. Na het fruit hapje zingen we met kinderen of we lezen een boekje.
10.00 uur	Verschoonen
10.30 uur	Activiteiten of vrij spelen met peuters & baby's, baby's die willen slapengaan naar bed.
11.30 uur	Eerst wordt er opgeruimd daarna dekken wij de tafel voor de lunch, samen met de kinderen wordt er gezongen, hierna volgt de lunch wij eten met de kinderen brood met beleg, snoep tomaatjes, snoep komkommers, melk. Baby's worden verschoond en krijgen fles.
12.30 uur	Peuters/ baby's gaan slapen/ rusten. Voor dat de kinderen naar bed gaan verschoonen wij.
14.30 uur	Beginnen de kinderen langzamerhand wakker te worden. Wij verschoonen alle kinderen die wakker zijn geworden.
15.00 uur	Aan tafel zitten voor rauwkost en yoghurt met water.
15.30 uur	Verschoonen, activiteiten of vrij spelen
16.00 uur	Vanaf deze tijd kunnen ouders hun kinderen ophalen.
17.00 uur	Tussendoortje eten aan tafel zoals; cracker, ontbijtkoek, beschuit, soepstengels rijst wafels e.d. eten met en zonder beleg met sap of thee. Ook krijgen de nu de kinderen die warme maaltijden bij ons eten, hun maaltijd.
18.15 uur	Moeten de kinderen uiterlijk opgehaald zijn, zodat er nog ruim voldoende tijd is voor een overdracht.
18.30 uur	Sluiten wij onze kinderopvang en willen de pedagogisch medewerkers ook naar huis.

De baby's slapen naar behoefte, wij proberen kinderen vanaf 1 jaar te laten wennen aan een vast dagritme net zoals de peuters. Na de lunch gaan de dreumes slapen.

6.2.1 Eten en drinken

Gezond, lekker, veilig en bewust eten is belangrijk voor kinderen. Gezond eten levert een belangrijke bijdrage aan een gezond leven. Kinderopvang Jasmijn volgt hierbij de adviezen van het

voedingscentrum. Wanneer uw kind speciale voeding nodig heeft (bijvoorbeeld vanwege een allergie) of u gebruikt andere voeding dan de voeding die wij verstrekken (bijvoorbeeld andere flesvoeding), dan kunt u dit meenemen naar het kindercentrum. Onze medewerkers zorgen er dan voor dat uw kind zijn/haar speciale voeding krijgt. Het meenemen van gekoelde borstvoeding is mogelijk. Onze pedagogisch medewerkers kunnen u hierover meer informatie verstrekken.

Indien uw kind vanwege uw geloofsovertuiging bepaalde etenswaren niet mag eten, dit graag kenbaar maken aan de leiding zodat wij hiermee rekening kunnen houden. We kijken dan samen naar een passende oplossing. Ook houden wij graag rekening met een eventueel dieet van uw kind. Mocht er speciale voeding nodig zijn, vragen wij u dit van thuis mee te nemen. Dit geldt ook voor de baby dieetvoeding. Kinderopvang Jasmijn biedt ook babyvoeding aan mits dit een dieetvoeding is bijvoorbeeld een anti reflux voeding. Een speciale babyvoeding wordt door ouders van uit huis meegegeven zodat wij dit aan uw kind kunnen bieden.

Kinderopvang Jasmijn biedt zelf geen warme maaltijden aan, wel bieden zij kinderen een warme maaltijd aan als deze door ouders worden meegenomen voor kinderen tot 12 maanden. Ouders dienen zelf zorg te dragen voor het hygiënisch bereiden van de voeding. Daarnaast dienen de ouders vers bereide maaltijd koud te vervoeren, indien het een eigen bereide maaltijd is dient de datum van bereiding erop te worden genoteerd. Wij attenderen ouder erop dat nadat zij de maaltijd hebben bereid de maaltijd niet langer dan twee uur naast koelkast mag staan om verspreiding van ziektekiemen te voorkomen.

6.2.2 Slapen

De slaapkamer is bewust rustig gehouden, zodat de kinderen in alle rust hun prikkels kunnen verwerken. Elk kindje heeft zijn of haar vaste bedje. Het kan voorkomen dat er op andere dagen een ander kindje in slaapt dan zorgen wij ervoor dat aan beide kanten van het matras een hoeslaken is zodat elk kind aan zijn eigen kant ligt in zijn eigen hoeslaken. Elk kind heeft zijn eigen beddengoed en wij wassen het beddengoed 1x per week. Wij bewaken onze hygiëne doordat elk kind op zijn eigen matras/ beddengoed slaapt.

Voor de kinderen tot ongeveer 1 jaar is er geen vast slaapschema. De baby's worden naar bed gebracht wanneer zij moe zijn. Baby's slapen in een slaapzakje of we kunnen baby's ook inbakken als ouders dit wensen. Inbakerdoek is dan ook bestemd voor ouders. Baby's worden niet op eigen initiatief ingebakerd, dit doen wij alleen op verzoek van de ouder(s) en alleen met speciaal inbaker materiaal, aangeleverd door de ouders. De ouders dienen hierbij een verklaring te tekenen. Een speentje zonder koord en één knuffeltje mag mee in bed. Wij kijken regelmatig in de slaapkamer en wij hebben de babyfoon altijd binnen ons gehoor afstand.

De dreumesen op de groep slapen wel volgens het slaapschema. Het verschilt per kind maar sommige dreumesen slapen nog 2x en sommige dreumesen die slapen niet meer in de ochtend maar alleen in de middag. Het kan zijn dat een dreumes nog behoefte heeft om twee keer te slapen, dit verschilt per kind. Om 12.30 uur gaan de dreumesen en peuters naar bed. Als een kind wakker wordt zal een pedagogisch medewerker naar het kind toe gaan en hem/haar eruit halen. Soms kan het zijn dat een kind naar heeft gedroomd of onwennig is, dan zullen we het kind troosten en bij het kind blijven tot hij/zij in slaap valt. We maken de kinderen niet op eigen initiatief wakker, tenzij dit is afgesproken met de ouder(s).

De peuters gaan om 12.30 uur naar bed. De pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen met uitkleden en naar het toilet gaan/verschonen. De peuters slapen onder een deken of met een slaapzak. Ook bij de peuters geldt de regel; geen koorden aan de speen! In de slaapkamer wordt gebruik gemaakt van een babyfoon. Zodra een kindje wakker is mag het uit bed gehaald worden door een pedagogisch medewerker. Oudere peuters die niet meer in de middag slapen laten we even rusten in de groep. De peuters mogen even op het matrasje liggen met een boekje of een knuffel. Ook mogen de peuters die niet meer slapen een rustige activiteit uitvoeren zoals een puzzeltje maken, kleuren, tekenen e.d. Het komt nog weleens voor dat grote peuters niet meer lang slapen maar toch even in slaap vallen om een dutje te doen. Soms zijn de grote peuters te moe om wakker te blijven en groot genoeg om kort te slapen. Peuters die nog behoefte hebben om even een kort dutje te doen krijgen hier

de gelegenheid voor zodat zij ook even tot rust komen. Peuters die dutten liggen op de groep op een stretcher zodat zij ook de gelegenheid krijgen om hun prikkels te verwerken. Ook dan hebben alle peuters hun eigen stretchers/ beddengoed.

6.2.3 Omgaan met zindelijkheid

Wanneer een kind aan de slag gaat met zindelijkheid, is een dag waar veel ouders naar uit kijken. Het is een zeer bijzondere en ingrijpende gebeurtenis in het leven van zowel een kind als zijn/haar ouder. De vraag wanneer kinderen zindelijk worden is niet te voorspellen. Hier is niet een eenduidig antwoord op te geven. Net als met alle andere ontwikkelingen heeft elk kind zijn eigen tempo. Ieder kind maakt deze ontwikkelingen op zijn/haar eigen tijd door en daar heb je niet altijd invloed op.

Kinderen worden pas echt zindelijk wanneer zij dit zelf willen, kunnen en begrijpen. Dwing je kind niet om zindelijk te worden, dit werkt namelijk alleen maar averechts, aanmoedigen is natuurlijk wel prima. En heb geduld, wanneer een kind eraan toe is gaat het zindelijk worden haast vanzelf.

Zindelijkheidstraining is pas zinvol wanneer een kind daar lichamelijk aan toe is en zich bewust is van zijn ontlasting. Rond deze leeftijd krijgt een kind controle over zijn sluitspier en blaasspiers. Voor zindelijkheid staat echter geen leeftijd. Het ene kind kan sneller zijn dan het andere kind en vaak is het zo dat meisjes eerder zindelijk zijn dan jongetjes.

Binnen onze kinderopvang beginnen we met zindelijkheid als de ouders dit aangeven. De ouders zijn dan zelf thuis ook al begonnen met zindelijkheidstraining. In de praktijk zijn kinderen thuis namelijk eerder zindelijk dan op de kinderopvang. Hier gebeurt veel om het kind heen en in het spel wordt het plassen nogal eens vergeten.

Wij zullen de ouders ondersteunen met zindelijkheidstraining. Dit betekent dat we tijdens verschoonrondes het kindje op het toilet of potje zullen zetten. Natuurlijk gaat een kindje ook naar het toilet als het zegt dat het moet plassen. Sommige kinderen hebben dan nog een luier om maar plassen ook op het toilet. Het ene kind wil graag mee naar het toilet, het andere kind niet.

Wij proberen de kinderen die niet willen wel mee te nemen zodat ze kunnen wennen aan het toilet. Als ze echt niet willen dan is het kindje daar meestal nog niet aan toe en proberen we het later weer eens. Je kunt een kind pas stimuleren als het daar zelf aan toe is.

Van de ouders wiens kinderen met zindelijkheidstraining bezig zijn vragen wij in deze periode om extra kleding mee te nemen. Een ongelukje kan altijd gebeuren. We zullen dit ook zeker niet bestraffen. Ieder kind dat bezig is met zindelijkheid krijgt bij ons een beloningsvel in het toilet waar iedere keer als een kindje op het toilet heeft geplast een stickertje bijkomt.

6.2.4 Hygiëne & veiligheid

Ieder jaar wordt het beleid veiligheid en gezondheid geëvalueerd. Daarnaast wordt er maandelijks gekeken naar de ongevallen en bijna ongevallen registratie om te kijken of de werkwijze en/ of de ruimte van kinderopvang Jasmijn aangepast dient te worden om zo tot een nog veiligere en gezondere kinderopvang te komen. Door het werken met een registratie van ongevallen en een bijna ongevallen registratie kunnen we leren van de incidenten en eventueel maatregelen nemen om de kans op herhaling te voorkomen. Er wordt een inschatting gemaakt van de aanwezige risico's en er wordt nagedacht hoe deze risico's gereduceerd kunnen worden door het maken van afspraken met medewerkers, kinderen en ouders. De afspraken zijn opgenomen in het beleid veiligheid en gezondheid waarnaar wordt gewerkt. Eenmalige acties worden uitgezet door houder.

Houder draagt zorg voor een ontruimingsoefening minimaal eens per jaar met medewerkers en kinderen. Extern zal kinderopvang Jasmijn jaarlijks geïnspecteerd worden door de GGD. Naar aanleiding hiervan schrijft de GGD een inspectierapport dat ter inzage ligt op het kantoor en ook beschikbaar is op onze website.

Bij Kinderopvang Jasmijn vinden wij hygiëne erg belangrijk. Wij leren de kinderen van jongs af aan hygiënerregels:

- Handen wassen na het toilet en voor het eten.
- Hand voor je mond als je niest of hoest.
- Neus snuiten in papieren zakdoek en deze in de prullenbak gooien.
- Gezicht wassen met een washand na het eten.

Calamiteiten zijn onverwachte en veelal heftige gebeurtenissen die zeer ingrijpend zijn. Er zijn verschillende soorten calamiteiten te onderscheiden:

- Ongevallen met kinderen of personeel.
- Calamiteiten door storingen in apparaten in en om de kinderopvang bijvoorbeeld; stroomuitval, overstroming, storing centrale verwarming, brand etc.

Wij als Kinderopvang Jasmijn hanteren het beleid omtrent calamiteiten, die te vinden is in het veiligheidsbeleid.

6.2.5 Ziekte(n)

Een kindercentrum is niet berekend op de opvang van zieke kinderen. Ziekte is echter een rekbaar begrip waardoor soms discussies ontstaat of een kind met ziekteverschijnselen wel naar het kindercentrum mag of thuis moet blijven. Bij de beslissing hierover zijn twee aspecten bepalend: namelijk het welbevinden van het zieke kind zelf en de gezondheid van de andere kinderen van de groep. Welbevinden van het zieke kind: Een kind dat hoge koorts heeft regelmatig overgeeft of pijn lijdt, zal zich niet prettig voelen in een groep. Het heeft behoefte aan rust, verzorging en extra aandacht en kan het beste in een huiselijke omgeving worden opgevangen. Daarentegen kan een kind met lichte ziekteverschijnselen zoals een snotneus of huiduitslag meestal wel meedoen in de groep. Het ongemak dat het van deze verschijnselen heeft hoeft op het kinderdagverblijf niet erger te zijn dan thuis.

In twijfelgevallen is het zinvol om het kind gericht te observeren:

- Speelt en gedraagt het kind zich zoals je van hem of haar gewend bent?
- Praat het kind zoals je gewend bent?
- Reageert het op wat je zegt of doet?
- Voelt het warm aan?
- Huilt het vaker of langer dan anders?
- Heeft het regelmatig een natte luier?
- Gaat het naar de wc en wat is het resultaat?
- Wil het steeds liggen of slaapt het meer dan anders?
- Klaagt het kind over pijn?

Niet elke gedragsverandering wordt door ziekte veroorzaakt en het is ook niet de bedoeling dat je als pedagogisch medewerker een diagnose gaat stellen. Het gaat erom dat je kunt beslissen of het kind op de groep kan blijven, of je de ouders moet waarschuwen, of dat je misschien zelfs direct een arts moet inschakelen.

Bij enkele besmettelijke ziekten die ernstig kunnen verlopen, mag het zieke kind niet naar het kinderdagverblijf komen, omdat dan het risico voor de andere kinderen en pedagogisch medewerkers om ook besmet te worden te groot is. Dit tijdelijk niet toelaten van zieke kinderen vanwege het besmettingsrisico voor anderen wordt 'wering' genoemd. Wering is alleen zinvol als besmetting van de andere kinderen nog niet heeft plaatsgevonden en niet op een andere manier te voorkomen is. Het weren van deze kinderen gebeurt in overleg met de GGD.

Wanneer moeten de ouders worden gewaarschuwd? Als een kind zich duidelijk niet lekker voelt en men twijfelt of het wel op de groep kan blijven, neem dan contact op met de ouders. Soms krijgt men van de ouder informatie die het gedrag van het kind kan verklaren, bijvoorbeeld dat het kind de vorige avond laat is gaan slapen. Als men van mening is dat het kind opgehaald moet worden, bespreek met de ouder waarom men dit vindt en maak afspraken over het tijdstip waarop het kind gehaald wordt en wat men tot die tijd doet. Het kan met name voor werkende ouders lastig zijn om hun kind onverwacht te moeten ophalen. Daarom is het belangrijk dat zij vooraf goed op de hoogte zijn gesteld van de regels

die het kindercentrum heeft over de toelating van zieke kinderen.

Als ouder kies je onder andere voor een kinderdagverblijf, omdat de opvang voor je kind gegarandeerd is. Een uitzondering is echter een ziek kind. Zieke kinderen kunnen het kinderdagverblijf niet bezoeken. Dan rijst vanzelf de vraag: wanneer is een kind ziek?

Kinderen zijn ziek als:

- Hun lichaamstemperatuur boven 38,5 graden koorts is;
- Ze 1-op-1 aandacht van de pedagogisch medewerker nodig hebben;
- Ze een besmettelijke ziekte hebben.

Bij koorts wordt opgemerkt dat dit zeer kind afhankelijk is. Het ene kind voelt zich met een lichaamstemperatuur van 38 graden niet lekker, terwijl een ander kind bij een lichaamstemperatuur van 39 graden nog lekker aan het spelen is. Sommige kinderen hebben vaak verhoging, andere kinderen hebben nooit koorts. Bij het bekijken of een kind op het kinderdagverblijf mag blijven of kan komen, wordt in eerste instantie uitgegaan van de lichaamstemperatuur, maar er wordt ook gekeken naar het kind. In principe moeten kinderen met een temperatuur boven de 38,5 graden opgehaald worden! Een kind dat 1-op-1 aandacht nodig heeft, voelt zich niet lekker, om wat voor reden dan ook. Er wordt verondersteld dat kinderen zich in een dergelijke situatie thuis het beste op hun gemak voelen en kunnen rusten of beter worden. Bovendien vindt op een kinderdagverblijf groepsopvoeding plaats en is er daarom geen mogelijkheid om een kind gedurende de hele dag 1-op-1 aandacht te geven. Bij besmettelijke ziekten wordt in principe de regel gehanteerd dat een kind niet naar het kinderdagverblijf kan komen in verband met besmettingsgevaar voor andere kinderen.

Bij onderstaande ziekten kan het kind niet naar het kinderdagverblijf komen:

- Overgeven dit i.v.m. besmetting andere kinderen en personeel;
- Krentenbaard, tenzij de plek goed afgedekt kan worden met steriel gaas en kleding;
- Kinderen met diarree als zij zich niet goed voelen, als het kind zich wel goed voelt mag het kind blijven;
- Hoofdluis tot de hoofdluis geheel verdwenen is (indien een broertje/zusje hoofdluis heeft, wordt van de ouders verlangd dat zij het kinderdagverblijf daarvan op de hoogte brengen).

Ziekte van pedagogisch medewerkers

Ons doel is om zoveel mogelijk met een vaste groep pedagogisch medewerkers te werken. Dit geldt ook voor de invallers. Op deze manier zien de kinderen bekende gezichten en werken de pedagogisch medewerkers met vaste collega's. Onder andere door het werken met een vast team kan de kwaliteit van de kinderopvang worden gewaarborgd. Nieuwe medewerkers worden altijd voorgesteld aan de kinderen en hun ouders, samen met een bekende medewerker. Nieuwe medewerkers invalkrachten worden naast bekende medewerkers ingezet.

6.2.6 Huisregels

Hier een paar huisregels van Kinderopvang Jasmijn.

- Binnen lopen wij met slofjes of huisslippers, dit zorgt voor hygiëne. Als u uw kind komt brengen dan ziet u bij de ingang een mandje met slofjes die u over uw schoenen kunt aantrekken. Deze huisregel geldt ook voor kinderen.
- Om zoveel mogelijk rust op de groep te kunnen creëren en het voor de kinderen overzichtelijk te houden, verzoeken wij ouders vaste breng- en haal tijden aan te houden. Wij verzoeken ouders hun kind te brengen tussen 7.00 en 9.00 uur. En van af 16.00 uur tot uiterlijk 18.15 uur weer op te halen. Uitzonderingen zijn natuurlijk mogelijk, wij verwachten dat er uitzonderingen met ons overlegd wordt zodat wij weten dat er een kind wat later gebracht wordt.
- Mocht een kind ziek zijn of door een ander reden niet naar de opvang komt, verwachten wij dat ouders ons hiervan op de hoogte houden graag ontvangen wij een telefoontje van ouders voor 09.00 uur. Voor de pedagogisch medewerkers is het ook belangrijk om te weten waar het kind blijft, tijdig afbellen van ziekte dag voorkomt bij pedagogisch medewerkers bezorgdheid. Daarnaast is het ook belangrijk dat de pedagogisch medewerkers weten of ze al met het fruit moment kunnen beginnen. Zo wordt de structuur in de groep ook bewaakt. Om 9.30 uur

- beginnen wij de dag met een fruithapje. Voor ons en de kinderen is het dan ook prettig als alle kinderen op tijd aan tafel zitten en wij gezamenlijk gezellig de dag kunnen beginnen.
- Ouders mogen koffie en thee pakken en in contact komen met andere ouders en/ of spelen met hun kinderen (uiteraard zonder koffie of thee). Ook hebben ze dan de gelegenheid om de pedagogisch medewerkers te spreken. Ouders worden erop geattendeerd dat koffie en thee verbrandingsgevaar opleveren. De ouders worden erop geattendeerd om geen koffie of thee te drinken met kinderen op schoot en het kopje buiten bereik van de kinderen te plaatsen, zoals bijvoorbeeld midden op de tafel.
  - Vuile kleren van uw kind krijgt u mee.
  - Reserve kleren graag meenemen voor uw kind in geval van een ongelukje.
  - Slaapzak dienen ouders zelf mee te nemen.
  - Er wordt geen ongewenst gedrag op de opvang van de ouder of verzorger getolereerd richting het eigen kind en/of andere kinderen.

6.2.7 Bitcare

Sinds kort werkt kinderopvang Jasmijn met het software programma Bitcare. Door middel van Bitcare kunnen de ouders op de hoogte gehouden worden van de gebeurtenissen die dag. Ouders krijgen een inlogcode waarmee zij kunnen inloggen. Niet alleen kunnen ouders zien hoe laat hun kind bijvoorbeeld de fles heeft gehad of naar bed is gegaan. Daarnaast worden er af en toe foto's geplaatst die gedurende de dag door de Pedagogisch medewerkers worden gemaakt. Ten slotte kunnen ouders via Bitcare belangrijke informatie met ons delen, over voeding, afmelding, ziekte en dergelijke.

6.3 Feestdagen

Binnen Kinderopvang Jasmijn vieren wij de officiële Nederlandse feestdagen. Daarnaast hebben wij twee studiedagen per jaar en zijn we aan het begin/einde van het jaar twee dagen gesloten zodat de medewerkers zich kunnen voorbereiden op het nieuwe jaar. Naast de officiële feestdagen vieren wij activiteiten uit met betrekking tot de feestdagen en thema's. Onze thema's hebben te maken met seizoenen, feestdagen, en natuurlijk ook thema's die wij zelf hebben bedacht en waarbij wij denken dat belangrijk is om kinderen hierin te stimuleren.

6.4 Samenwerken met ouders

De ouder(s)/ verzorger(s) zijn de hoofdopvoeders; pedagogisch medewerkers van Kinderopvang Jasmijn zijn de medeopvoeders vanaf het moment dat het kind bij ons opgevangen wordt. Samen met ouder(s)/ verzorger(s) en de medewerkers van kinderopvang Jasmijn leveren wij een bijdrage aan de opvoeding en de ontwikkeling van het kind. Dit noemen wij: **partners in opvoeding**.

Kinderopvang Jasmijn organiseert onderstaande vaste contactmomenten met de ouders

- Rondleiding
- Intakegesprek: tijdens de eerste wendag;
- Na 6 en 8 weken een evaluatiegesprek genaamd WiS;
- Elk jaar rondom de verjaardag van het kind een voortgangsgesprek met de "kijk methode";
- Bij de overgang naar het basisonderwijs een exitgesprek (eindgesprek)
- Oudercommissie
- Ouderavonden
- Informatieavonden

Overdracht

Kinderopvang Jasmijn vindt het belangrijk dat er regelmatig met ouder(s)/verzorger(s) van gedachten wordt gewisseld, onder andere over hun visie op opvoeden en over de ontwikkeling van het kind. De haal- en brenggesprekken zijn van groot belang om informatie uit te wisselen over de stemming en ontwikkeling van het kind. In gesprekken met ouder(s)/verzorger(s), bijvoorbeeld naar aanleiding van een observatie wordt uitgebreid besproken hoe het met het kind gaat.

Ouderbetrokkenheid

Door de ouder(s)/verzorger(s) volledig te informeren en duidelijke afspraken met hen te maken wordt getracht een professionele relatie met hen op te bouwen. In dit samenwerkingsverband staan de

belangen van het kind voorop.

Eenkennigheidsfase

Tussen de 8 maanden en 1,5 jaar kan een kind ineens onbedaarlijk gaan huilen bij het afscheid van een van zijn ouders. De éenkennigheidsfase is aangebroken. In deze fase gaat het kind bewust onderscheid maken tussen (heel) vertrouwde personen en vreemden. De éenkennigheidsfase laat iets zien van de enorm sterke band die er is tussen het kind en degene die voor hem zorgt. Het is dus heel normaal dat een kind dit gedrag vertoont. Het kind moet nog leren dat de ouders terugkomen als ze weggaan. Kiekeboe, spelletjes kunnen hierbij helpen. Soms kan ook een vertrouwde knuffel het kind helpen. Uiteindelijk (soms binnen twee weken, meestal duurt dit wat langer en voor het gevoel van ouders vaak oneindig lang) heeft het kind geleerd dat de ouders weer terugkomen en is het afscheid nemen niet langer een probleem.

Overige communicatie

Als er meerdere klanten tegelijk geïnformeerd moeten worden over een bepaald onderwerp, dan kan dit op twee manieren gebeuren. Algemene mededelingen hangen op het mededelingenbord. Als er bijvoorbeeld personeelwijzigingen zijn, worden ouders hierover mondeling of schriftelijk geïnformeerd.

6.5 Het plaatsingsbeleid

De Intake

In het intakegesprek worden de ouders geïnformeerd over de gang van zaken binnen kinderopvang Jasmijn. Onderwerpen komen aan bod zoals; de dag indeling, wenperiode van het kind, welke pedagogisch medewerkers er op de groep staan, welke regels er worden gehanteerd, de huisregels en afspraken, Verder zullen we de nodige informatie ontvangen van de ouders over het kind. Deze noteren wij op de intakeformulieren en bewaren deze in de kind-dossiers. Elk kind heeft zijn eigen dossier met belangrijke gegevens. Daarnaast spreken we samen met de ouders uitgebreid over de verzorging van het kind, de eet- en slaapgewoontes, allergieën, beleid rondom medicatie en eventueel andere relevante zaken. Indien van toepassing vragen wij ouders te tekenen voor de toediening van medicijnen. Bovendien vragen wij ook toestemming aan ouders voor het maken van foto's, video's, uitjes, als het een baby is of het ingebakerd moet worden en of zij daarvoor willen tekenen en dergelijke. Alles wordt in details besproken. Daarna zullen wij tijdens het brengen en ophalen ook veel met ouders communiceren.

Aanmelden nieuw kind

Wanneer het uitgerekende datum van een kind bekend is kunt u uw kind al inschrijven bij onze kinderopvang Jasmijn. Om uw kind aan te melden kunt u gebruik maken van het digitale inschrijfformulier. Het digitale inschrijfformulier kunt u vinden op onze site www.kinderopvangjasmijn.nl, alleen volledig ingevulde formulieren worden in behandeling genomen. Wanneer de aanvraag in de (nabije) toekomst ligt en/of er niet direct plaats is op de door u gewenste dagen, komt uw kind op een wachtlijst.

Wachtlijst

Plaatsing geschiedt op volgorde van (binnenkomst van) aanmelding, rekening houdend met de door u opgegeven ingangsdatum, voorkeursdagen. Hierbij hanteren wij een vijftal voorrang regels.

Vorrangsregels

op basis van vastgestelde criteria verlenen wij onderstaande groepen voorrang.

- Bestaande kinderen krijgen voorrang bij wijziging of uitbreiding van dagen.
- Broers en zussen van bestaande kinderen gaan voor.
- Standaard nieuwe aanmeldingen: als wij ruimte hebben nemen wij direct kinderen aan in onze opvang.
- **Passieve wachtlijst:** ouders kunnen met behoud van de inschrijfdatum hun aanvraag (de) activeren.
- Weigering aanbod ouders die een plaatsingsaanbod afslaan omdat het niet overeenkomt met de wensen van aanvraag, blijven desgewenst op de wachtlijst staan.

Binnen elk criterium is de inschrijfdatum bepalend voor de volgorde van de plaatsing, bepalend voor de volgorde van plaatsing.

Plaatsingsaanbod

Zodra er een plaats vrijkomt voor uw kind, doen we u een plaatsingsaanbod. Dit aanbod is maximaal twee weken geldig. Zodra u mondeling akkoord gaat met het aanbod is de plaatsing definitief en ontvangt u een plaatsingscontract voor ondertekening. U kunt tot een maand voor de plaatsingsdatum kosteloos afzien van het plaatsingscontract. Daarna zijn de kosten voor de eerste opvangmaand verschuldigd.

Plaatsing

Minimaal twee weken voordat de opvang van uw kind start, nodigen we u uit voor een kennismakingsgesprek. Betreft het een spoedplaatsing dan vindt het gesprek zo snel als mogelijk plaats. Doel van het gesprek is ouders en leiding voorafgaand aan de eerste opvang dag kennis te laten maken met elkaar en bijzonderheden over het kind te bespreken. Ook worden er afspraken gemaakt over hoe de wen periode voor het kind zo prettig mogelijk te laten verlopen.

Wijziging/uitbreiding

Wanneer u structureel van dag(delen) wilt ruilen of extra dag(delen) wilt afnemen, moet u een schriftelijke aanvraag indienen. Deze wordt op volgorde van binnenkomst behandeld. Als ouders een extra dag afnemen wordt dit in rekening gebracht. Met terugwerkende kracht kan het niet omgezet worden in ruil of ziekte dagen van het kind. Extra dagen worden aan ouders gefactureerd. Als ouders structureel een extra dag afnemen kunnen we het contract in overleg wijzigen aanpassen in meer dagen en uren.

Opzeggen en beëindiging

Als de opvang van het kind beëindigd wordt op de datum die vermeld staat in de overeenkomst, hoeven ouders geen opzegtermijn in acht te nemen. De overeenkomst loopt namelijk automatisch af. De opzegtermijn is 6 weken en kan met ingang van ieder moment van de maand worden geëffectueerd. Een opzegging kan schriftelijk gedaan worden per e-mail: info@kinderopvangjasmijn.nl of per brief. Voor het verminderen van het aantal dagdelen geldt dezelfde procedure en opzegtermijn. In verband met onze planning stellen wij het zeer op prijs als de opzegging zo vroeg mogelijk in ons bezit is. Na opzegging blijft u verplicht om openstaande rekeningen te betalen. Vergeet u niet de Belastingdienst te informeren over de beëindiging (of eventuele wijziging) van de kinderopvang. U kunt hiervoor een wijzigingsformulier aanvragen bij de Belastingdienst, via www.toeslagen.nl

6.6 Tarieven, ruildagen, extra dagen, pakketten

6.6.1 Tarieven

Uurtarief: €8,07	Opvang 2 dagen	Opvang 3 dagen	Opvang 4 dagen	Opvang 5 dagen
Dag opvang 7:30-18:00	21 uur	31,5 uur	42 uur	52,5 uur
Gemiddelde uren per maand	91 uur	136,5 uur	182 uur	227,5 uur
Bedrag per maand	€ 734,37	€ 1101,56	€ 1468,74	€ 1835,93
Dag opvang 7:30 – 18:30 uur	22 uur	33 uur	44 uur	55 uur
Gemiddelde uren per maand	95,33 uur	143 uur	190,67 uur	238,33 uur
Bedrag per maand	€ 769,31	€ 1154,01	€ 1538,63	€ 1923,32
Vanaf 1 mei 2019: Uurtarief €8,80				

Ochtend opvang 7.30 – 12.30 uur	10 uur	15 uur	20 uur	25 uur
Uren per maand	43.33 uur	65 uur	86.66 uur	108.33 uur
Bedrag per maand	€ 381,30	€ 572,-	€ 762,61	€ 953,30
Middag opvang 12.30-18.30 uur	12 uur	18 uur	24 uur	30 uur
Gemiddelde uren per maand	52 uur	78 uur	104 uur	130 uur
Bedrag per maand	€ 457,60	€ 686,40	€ 915,20	€ 1144,-

Ouders vragen zich weleens af waarom de berekening anders is dan dat zij uitrekenen. Graag vermelden wij onze berekening in onze pedagogisch beleidsplan zodat ouders ook begrijpen hoe wij de bedragen berekenen na de hand van een formule waar de gemiddelde uren van uit komen.

Formule gemiddelde uren per maand:

Aantal uren per dag X 52 weken ÷ 12 maanden x € 8.07 uurtarief = bedrag per maand.

Uit rekenen van gemiddelde uren per week gaat als volgt:

Gemiddelde uren per week X 52 weken ÷ 12 maanden = uren per maand

Betaling – annulering:

Maandelijks ontvangen wij de betaling via de bank volgens uw contract. U bent zelfverantwoordelijk voor de ontvangst/regeling van uw eventuele tegemoetkomingen. (Bijvoorbeeld kinderopvangtoeslag). Als u na ondertekening van het contract en voor de plaatsing van uw kind(eren) besluit dat de opvang niet doorgaat zullen wij kosten aan u doorberekenen. De kosten bedragen de hoogte van de betaling voor 1 maand zoals opgenomen in het contract. De voorwaarden voor uitzonderlijke gevallen zijn opgenomen in uw contract. **Op de website www.toeslagen.nl kunt u kijken of u recht heeft op kinderopvangtoeslag.**

Contracturen uitbreiden:

Als ouders opvang uren willen uitbreiden en een extra dag erbij willen dan dient hier een nieuwe overeenkomst voor getekend te worden, na het tekenen van een nieuwe contract vervalt het oude contract en gaat het nieuwe contract in.

In onze uur prijs is inbegrepen Voeding en verzorgproducten:

- Flesvoeding, standaard 0-12 maanden. Dieetvoeding is bestemd voor ouders.
- Verschillende soorten pap als ouders dit wensen (0-12 maanden).
- Iedere ochtend vers fruit voor groot en klein.

Verzorgproducten zijn

Luiers, billendoekjes, billen crème, zonnecrème enz. *Gebruikt u voor uw kind speciale verzorgproducten vanwege bijv. een eczeemhuid dan vragen wij u ons hiervan op de hoog te brengen en deze producten mee te nemen.*

4 tafelmomenten:

09.30 tot 10.00 uur hebben wij een fruit moment in de ochtend. Onze fruit moment bestaat uit: vers gesneden fruit. Wij proberen kinderen ook seizoen fruit aan te bieden. Baby's krijgen vers geprakte fruit.

Lunch:

11.30 starten met een hartige boterham! Mocht het kind na deze boterham nog graag een boterham eten kan hij/zij een keuze maken uit enkele zoete waren!

Tussendoortje in de middag:

15:00 voor groot en klein yoghurt en groente.

Tussendoortje na de middag:

16.30: Onze na middag tafelmoment varieert. Soms bij bieden wij soepstengels, crackers, ontbijtkoek en rijstwafels aan zo dat kinderen een bodem in hun maag hebben maar ook ruimte overhouden om thuis met ouders lekker warm te eten.

Betaling – annulering:

Maandelijks ontvangen wij de betaling via de bank volgens uw contract. U bent zelfverantwoordelijk voor de ontvangst/regeling van uw eventuele tegemoetkomingen. (Bijvoorbeeld kinderopvangtoeslag). Als u na ondertekening van het contract en voor de plaatsing van uw kind(eren) besluit dat de opvang niet doorgaat zullen wij kosten aan u doorberekenen. De kosten bedragen de hoogte van de betaling voor 1 maand zoals opgenomen in het contract. De voorwaarden voor uitzonderlijke gevallen zijn opgenomen in uw contract. Op de website www.toeslagen.nl kunt u nakijken of u recht heeft op kinderopvangtoeslag.

6.6.2 Her inschrijfkosten

Her inschrijf kosten is bedoeld voor ouders die hun plaatsingsovereenkomst willen beëindigen voor de zomervakantie voor een periode van 4 tot 6 weken. Als ouders de plaatsingsovereenkomst opzeggen voor een afwezigheid van een lange termijn dan dienen ouders voor het tekenen van een nieuwe plaatsingsovereenkomst her inschrijf kosten te betalen. De her inschrijfkosten bedraagt eenmalig €100,00 euro. De reden hiervan is dat kinderopvang Jasmijn hiervoor kosten moet maken. Ouders die het contract opzeggen zonder een belangrijke aantoonbare reden, Zoals echtscheiding, langdurig ziekte en of ontslag, brengt kinderopvang Jasmijn her inschrijf kosten in rekening. Dit om haar kosten te kunnen dekken. Onze vaste lasten gaan ook door. Hoe u als ouder uw salaris ontvangt in uw vakantieperiode verwacht kinderopvang Jasmijn ook haar kosten te kunnen betalen.

Zoals alle ruildagen verwachten wij van ouders dit graag door te geven via Bitcare. Het is alleen haalbaar om kwaliteit en kwantiteit te waarborgen als ouders hier ook in meewerken!

Mochten ouders per direct willen opzeggen door spoedredenen i.v.m. problemen zoals, overleiden, scheiding, per directe ontslag, verhuizing etc. dan kan dit in overleg met het vertonen van een schriftelijk bewijs. In geval van werkloosheid kunt u nog 3 maanden kinderopvang toeslag ontvangen.

6.6.3 Ruildagen

Indien een kind geen gebruik maakt van de kinderopvang op een contractueel vastgelegd dag, kunt u ruilen. Hieronder leest u hoe dit werkt.

Regels met betrekking tot ruildagen:

- Ouders melden hun kind uiterlijk voor 09.00 uur af als ze niet komen naar de opvang, alleen dan kan deze dag geruild worden.
- Een contract dag dat je niet zal gebruiken kan vanaf 2 weken voor de afwezige datum t/m 6 weken vanaf de afwezige datum gebruikt worden.
- U kunt alleen de opvang voor dezelfde opvang op een andere dag ruilen, dus een dag van 07.30-18.00 uur voor een dag van 07.30-18.00 uur, een ochtend voor een ochtend en een middag voor een middag.
- Het aantal contractdagen per week is het aantal ruildagen per maand.
- Een ruildag die is aangevraagd door de ouder en goed gekeurd door ons, kan niet met terugwerkende kracht opnieuw geruild/ingezet/gewijzigd worden. Wanneer er geen gebruik wordt gemaakt van de ruildag, het kind wordt ziek of ouders annuleren het, dan komt deze dag te vervallen.
- Ruilen kan alleen als de groepsgrootte het toelaat, er geen extra pedagogisch medewerker ingezet moet worden en er wordt voldaan aan de bovenstaande regels.

Voorbeeld: Piet heeft een contract van 2 dagen per week. De moeder van Piet is op 01-04-2019 een dag vrij en brengt haar kind niet naar de opvang. Ze meldt haar kind netjes af om 07.15 uur in de Bitcare app. Zij kan deze dag dan ruilen met een andere dag vanaf 18-03-2019 t/m 01-04-2019 (2 weken ervoor) en 01-04-2019 t/m 13-05-2019 (6 weken erna). Piet

houdt hierna nog 1 ruildag van april over.

Ziekte

Ziekte van een kind dient vóór 09.00 uur doorgegeven te worden in de Bitcare app.

Regels met betrekking tot ziekte:

- Een ziektedag kan alleen ingehaald worden als ouders vóór 09.00 uur de ziekte doorgeven in de Bitcare app.
- Ouders kunnen per maand 1 ziekte dag inhalen
- Een ziektedag dient binnen 4 weken ingehaald te worden vanaf de ziektedag
- Een aanvraag voor het inhalen van de ziektedag, kan na goedkeuring van ons niet meer gewijzigd/opnieuw ingezet worden. Wanneer er geen gebruik wordt gemaakt van de inhaaldag, omdat het kind ziek is of om andere redenen, dan komt deze dag gewoon te vervallen.
- Een ziektedag inhalen kan alleen als de groepsgrootte het toelaat, er geen extra pedagogisch medewerker ingezet moet worden en er wordt voldaan aan de bovenstaande regels.

Voorbeeld: op 01-04-2019 is Piet ziek. Moeder doet via de Bitcare app een aanvraag en wilt deze dag graag inhalen op 25-04-2019. Er is ruimte op de groep en het valt binnen de 4 weken. Dit is akkoord.

6.6.4 Afnemen van een extra dag

Het kan zijn dat ouders incidenteel een extra dag(deel) willen afnemen welke buiten de vaste contracturen valt. Dit is mogelijk wanneer de maximale groepsgrootte even als het aantal pedagogisch medewerkers gehandhaafd per aantal kinderen blijft (BKR). Afhankelijk van per aantal kinderen en personeel kunnen wij kijken of er van dag geruild kan worden of het kind extra geplaatst kan worden. Mocht het mogelijk zijn dan zetten wij dit vast zwart op wit. Ouders tekenen hiervoor. Een extra dag wordt dan ook in rekening gebracht en mee gerekend op de factuur die ouders ontvangen. Het aanvragen van een extra dag kan worden gedaan in Bitcare.

Wanneer er aangegeven wordt om een extra dag afnemen, dan mag dit niet met terugwerkende kracht omgezet worden in een ruildag. Extra aangegeven uren af te nemen wordt gereserveerd en ook in rekening gebracht. Alle dagen die ouders willen ruilen en of extra willen afnemen graag schriftelijk aan de houder doorgeven.

Mochten de ouders structureel een extra dag erbij willen dan kijken wij of wij de extra dag aan kunnen bieden en of daar ruimte voor is. Wanneer er wel ruimte is om structureel extra dag af te nemen dan wordt dit in rekening gebracht. Ouders krijgen een nieuwe contract en moeten hier eerst voor tekenen. De extra dag erbij wordt in rekening gebracht en wordt verrekend met de maand factuur.

6.6.5 Een vast pakket (hele en halve dag opvang)

Minimaal 2 dagen per kind per week kunnen ouders afnemen. Wij verlenen een dienst voor ouders waarvan de kinderen de hele dag of een halve dag opvang nodig hebben.

Kinderopvang Jasmijn biedt opvang van maandag tot en met vrijdag en is gesloten op zaterdag en zondag. Ook met algemeen erkende feestdagen, goede vrijdag en hemelvaart is kinderopvang Jasmijn gesloten.

Pakket 1 hele dag opvang bestaat uit 10,5 uur opvang dat is van	07.30 uur tot 18.00 uur.
Pakket 2 hele dag opvang bestaat uit 11 uur opvang dat is van	07.30 uur tot 18.30 uur.
Pakket 3 ochtend opvang bestaat uit 5 uur halve ochtend opvang van	07.30 uur tot 12.30 uur.
Pakket 4 middag opvang bestaat uit 6 uur halve middag opvang van	12.30 uur tot 18.30 uur.

Hoofdstuk 7. Wet Kinderopvang

7.1 Drie uren regeling

Op een aantal vastgestelde momenten op de dag mag er worden afgeweken van het beroeps kind ratio (BKR). Dit betekent dat er tijdelijk minder pedagogisch medewerkers ingezet mogen worden waarbij in ieder geval minimaal de helft van het aantal benodigde pedagogisch medewerkers aanwezig dient te zijn.

Bij een openingstijd van 10 uur of langer mag er maximaal drie uur worden afgeweken van het BKR, de zogeheten drie uren regeling. De regeling treedt in werking zodra een pedagogisch medewerkers meer dan het toegestane aantal kinderen in haar eentje opvangt. In het kind planning wordt bijgehouden wanneer kinderen binnenkomen en wanneer zij naar huis gaan, hierdoor wordt inzichtelijk gemaakt wanneer er van het BKR wordt afgeweken.

Als blijkt dat we meer dan drie uur/ een half uur af gaan wijken volgens de BKR op een dag (incl. de pauzes), wordt het rooster incidenteel of structureel aangepast, naar gelang de situatie.

Op het moment dat de drie-uursregeling in werking is getreden en er slechts één pedagogisch medewerker in het pand is, zorgen we er altijd voor een tweede volwassene die aanwezig is in het pand bv een stagiaire, de houder of een vrijwilliger.

De drie uren regeling wordt ieder drie maanden geëvalueerd en indien nodig (in overleg met de oudercommissie) aangepast. Indien de regeling wordt aangepast worden ouders ten alle tijde doormiddel van een nieuwsbrief op de hoogte gesteld van de vernieuwde regeling.

Tijden afwijking BKR (buiten deze tijden wordt er te allen tijde voldaan aan het BKR):

Dag	Afwijken ochtend	Afwijken middag	Afwijken avond
Maandag	7:30 – 8:00	12:30 – 14.30	17:30 – 18:00
Dinsdag	7:30 – 8:00	12:30 – 14.30	17:30 – 18:00
Woensdag	7:30 – 8:00	12:30 – 14.30	17:30 – 18:00
Donderdag	7:30 – 8:00	12:30 – 14.30	17:30 – 18:00
Vrijdag	7:30 – 8:00	12:30 – 14.30	17:30 – 18:00

7.2 Het personeel

Directie

De directie bestaat uit twee personen, Tahibe Karakaya en Akif Kir. Zij zijn eindverantwoordelijk voor kinderopvang Jasmijn. Daarnaast is er één pedagogisch medewerker differentiatie en zij ondersteunt de pedagogisch medewerker(s) op de groep. Behalve de houder, de pedagogisch medewerker differentiatie, andere pedagogisch medewerkers en stagiaires zijn er geen andere volwassenen aanwezig, die ingezet kunnen worden ter ondersteuning van de pedagogisch medewerkers.

Pedagogisch medewerker differentiatie:

De pedagogisch medewerker met extra taken is verantwoordelijk voor het aansturen van de pedagogisch medewerker, zij geeft feedback, adviseert en draagt eventueel bij aan functioneringsgesprekken. Zij is verantwoordelijk voor de interne bedrijfsvoering, waarbij zij de wachtlijsten en kind planning uitvoert, daarnaast is zij het eerste aanspreekpunt voor ouders en handelt zij klachten af. Zij ondersteunt de pedagogisch coach door signalen af te geven ten aanzien van pedagogisch handelen en eventuele aanpassingen die benodigd zijn adequaat te signaleren en aan te geven. Als laatste begeleid zij de stagiaires en draagt zij zorg voor de beoordeling van deze stagiaires en behoudt goed contact met de opleidingsinstantie.

Kwaliteit van de pedagogisch medewerkers

De pedagogisch medewerkers van kinderopvang Jasmijn zijn gekwalificeerde en gediplomeerde professionals die regelmatig worden bijgeschoold en getraind in de belangrijkste interactievaardigheden die nodig zijn in het werken met kinderen. Alle pedagogisch medewerkers beschikken over een gerichte beroepskwalificatie zoals die benoemd staat in de CAO Kinderopvang, bedoeld voor het werken in kinderopvang.

Screening van de pedagogisch medewerkers

Elke medewerker die werkzaam is voor de organisatie is in bezit van een Verklaring Omtrent het Gedrag. Een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG)/ een inschrijving bij het personen register kinderopvang is een verklaring waaruit blijkt dat gedrag in het verleden geen bezwaar vormt voor het vervullen van een specifieke taak of functie in de samenleving. Daarnaast is elke medewerker opgenomen in het personenregister kinderopvang waarbij er een actieve koppeling is tussen de medewerker en kinderopvang Jasmijn.

Deskundigheid

De pedagogisch medewerkers van kinderopvang Jasmijn hebben verstand van de ontwikkelingen in leeftijdsfasen van kinderen. Met andere woorden, ze hebben voldoende kennis en ervaring om te zien of kinderen zich ontwikkelen op een manier die past bij hun leeftijdsfase. De pedagogisch medewerkers van Kinderopvang Jasmijn hebben de kennis en vaardigheden om ontwikkelingsproblemen al vroeg te herkennen. De pedagogisch medewerkers weten welke vorm van ondersteuning bij welke ontwikkelingsproblemen past.

De pedagogisch medewerkers dragen bij aan de ontwikkeling van de persoonlijke, sociale, en morele competenties van het kind door hun warme en ondersteunende aanwezigheid. Dit wordt ook wel 'sensitieve responsiviteit' genoemd. Dat contact is een van de belangrijkste interactievaardigheden die pedagogisch medewerkers van kinderopvang Jasmijn gebruiken in de omgang met de kinderen. Onze medewerkers zijn gevoelig voor de signalen die het kind geeft, kijken goed naar het kind en proberen steeds te begrijpen wat het kind bedoelt. Daardoor kan de pedagogisch medewerker op de juiste manier reageren op het kind. Het effect voor het kind is dat hij of zij zich hierdoor begrepen en geaccepteerd voelt.

Toerusten van medewerkers voor signaleren ontwikkelingsachterstanden

Het signaleren van ontwikkelingsachterstanden bij kinderen is een serieuze verantwoordelijkheid. De pedagogisch medewerkers worden voor deze taak toegerust door allereerst hun vakdiploma. Daarnaast worden zij regelmatig bijgeschoold. Dat kan op een formele manier, door middel van een officiële opleiding of cursus. Daarnaast wordt ook gezorgd voor collegiale ondersteuning: medewerkers kunnen bij elkaar en bij hun pedagogisch medewerker differentiatie te rade voor hulp en advies. Ten slotte kunnen zij contact opnemen met het consultatiebureau.

7.2.1 Stagiaires

Wij hebben zeker belangstelling voor stagiaires en willen ook de pedagogisch medewerkers van de toekomst zo goed mogelijk begeleiden en opleiden tot een deskundig en ervaren pedagogisch medewerkster. Sinds 17 augustus 2016 zijn wij een officieel stage bedrijf geworden. Wij mogen vanaf heden vakmensen opleiden en begeleiden in deze leerweg. De stagiaire is bij ons om zichzelf verder te ontwikkelen als pedagogisch medewerkers.

De taken die een stagiaire kan uitvoeren

Alle leerjaren

- Pedagogisch medewerker ondersteunen tijdens activiteiten
- Activiteit aanbieden met ondersteuning van de pedagogisch medewerker
- Begeleiden van ontwikkeling
- Observeren van kinderen (in samenwerking met de mentor van het kind)
- Begeleiden tijdens eet en drink momenten
- Uitvoeren van huishoudelijke taken
- Begeleiden van kinderen tijdens vrij spel momenten

Laatste leerjaar

Indien de stagiaire in het laatste leerjaar zit en als zij boven de 18 jaar is mag zij onderstaande extra werkzaamheden uitvoeren

- Aanbieden van een activiteit
- Deelnemen aan oudergesprekken
- Overdracht aan ouder geven aan het einde van de dag

De taken van de stagiaires verschillen per "soort" stagiaire, leerjaar en opleiding. Zo worden er twee soorten stagiaires onderscheiden:

BBL-stagiaires: een BBL stagiaire volgt een werken-en leren opleiding. Bij deze vorm van opleiding mag de stagiaire worden ingezet als een formatieve pedagogisch medewerker. Afhankelijk van de fase van haar opleiding, toets uitslagen en beoordeling van de praktijkbegeleider, is deze inzetbaarheid van 0 tot 100%. De BBL-student heeft een arbeidscontract bij kinderopvang Jasmijn. BBL studenten van het kinderdagverblijf hebben een arbeidscontract van minimaal 20 uur. Indien een BBL-stagiaire formatief wordt ingezet zal er ten alle tijden een inzetbaarheid verslag worden opgesteld waarin is beschreven voor hoeveel procent de stagiaire formatief ingezet kan worden alsmede de reden van deze conclusie.

Bol- stagiaires: Naast BBL-studenten kunnen er ook BOL-studenten stagelopen bij Kinderopvang Jasmijn. Zij volgen een beroeps opleidende leerweg, waarbij zij stagelopen. Deze stagiaires staan boventallig ingezet, dit betekent dat zij niet de eindverantwoordelijke zijn voor de welzijn van de kinderen. Onder bepaalde omstandigheden kan besloten worden een BOL-student formatief in te zetten. Dit gebeurt alleen als de BOL-student capabel genoeg is om als volwaardige pedagogisch medewerker ingezet te worden. Mocht er worden besloten om een BOL-student als formatieve pedagogisch medewerker in te zetten dan wordt er ten alle tijde een inzetbaarheid verslag opgesteld. Daarnaast mag een BOL-stagiaire alleen worden ingezet onder de volgende voorwaarde:

- Een bol student mag allen ingezet worden tijdens ziekte van een pedagogisch medewerkers of tijdens schoolvakanties van de student.
- De bol student mag nooit alleen op de groep staan behalve tijdens pauzes
- De bol student mag niet worden ingezet tijdens het eerste leerjaar
- De bol student kan allen worden ingezet op de eigen stage locatie (KDV of BSO)

Bij kinderopvang Jasmijn houden wij ons aan onderstaand richtlijnen zoals vastgesteld in het cao-kinderopvang:

Inzetbaarheid en salariëring studenten MBO en HBO Opleidingsfase	Formatieve inzetbaarheid	Wijze van vaststelling opleidingsfase	Wijze van vaststelling formatieve inzetbaarheid
Fase 1: overeenkomstig eerste leerjaar SPW-3/ SPW-4	Oplopend van 0 naar 100%	* Conform de leerjaren en voortgang ingeval van een normatieve opleidingsduur van 3 jaar; * In geval van een andere opleidingsduur worden de fase en ingangsdatum ervan bepaald op basis van informatie van de opleiding.	De werkgever stelt de formatieve inzetbaarheid in fase 1 en fase 2 vast op basis van informatie van de opleidings- en praktijkbegeleider en legt deze schriftelijk vast.
Fase 2: overeenkomstig tweede leerjaar SPW-3/ SPW-4			
Fase 3: overeenkomstig derde leerjaar SPW-3/ SPW-4	100%		
Fase 4: diploma SPW-3 of vierde jaar SPW-4	100%	N.v.t.	n.v.t.

De stagiaires worden begeleid door de pedagogisch medewerkers op de groep en zij doen dit in samenwerking met de pedagogisch medewerker differentiatie. Elke maand voeren de pedagogisch medewerker differentiatie en de stagiaire een POP-gesprek. Dit gesprek is er om het functioneren van de stagiaire te begeleiden en sturen. Er wordt in het POP-gesprek besproken waarin de stagiaire nog kan groeien en er is ook ruimte voor inbreng van de stagiaire zelf. Verder wordt de voortgang besproken van de opdrachten die de stagiaire dient te maken. Als de stagiaire goed functioneert kan er gekozen worden om één POP-gesprek per twee maanden te voeren. Als het nodig is, zal de pedagogisch medewerker differentiatie contact opnemen met de opleidingsinstelling om de ontwikkeling van de stagiaire te bespreken.

7.2.2 Vrijwilligers

Kinderopvang Jasmijn werkt met vrijwilligers. Vrijwilligers zijn personen van 18 jaar of ouder die ervaring hebben met de kinderen, niet op incidentele basis werkzaam zijn in de kinderopvang en zokm belast met de verzorging, de opvoeding of het bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen en geen ouder zijn als bedoeld in [artikel 1.57, eerste lid overheid.nl](#).

De vrijwilligers worden ingezet ter waarborging van het vier-ogenprincipe en/ of gedurende de drie uren regeling als tweede volwassene. De taken die de vrijwilliger tijdens haar aanwezigheid kan uitvoeren zijn; huishoudelijke taken, kantoorwerkzaamheden en/of ondersteuning van de pedagogisch medewerker op de groep, waarbij zij zich houdt aan de richtlijnen van dit pedagogisch beleidsplan voor zover passend bij haar taken.

De vrijwilliger wordt begeleid door de pedagogisch medewerker differentiatie van de kinderopvang. Ieder kwartaal is er een begeleidingsgesprek waarin het functioneren van de vrijwilliger wordt besproken. Het is een open gesprek waarbij zowel de pedagogisch medewerker differentiatie en ook de vrijwilliger samen kunnen terugblikken op de werkzaamheden, het functioneren en de eventuele knelpunten.

Verklaring omtrent gedrag (VOG)

Het werk van de vrijwilliger is onbetaald, mocht een vrijwilliger regelmatig en aanwezig zijn op vaste dagen en tijden mogen de vrijwilligers wettelijke vrijwilligers vergoeding ontvangen van 150 euro per maand. Het incidenteel in ontvangst nemen van attenties met een geringe waarde is toegestaan. Door Kinderopvang Jasmijn worden middelen en/of voorzieningen geboden die belangrijk zijn voor het werk, evenals (indien van toepassing) koffie en thee. Als tot aanstelling wordt overgegaan krijgt de vrijwilliger de kosten, die gemaakt worden voor het aanvragen van de VOG, terug van Kinderopvang Jasmijn. Vervolgens wordt de vrijwilliger gekoppeld in het personenregister kinderopvang. Indien de vrijwilliger al is opgenomen in het personenregister kinderopvang hoeft zij geen nieuwe VOG aan te vragen en dient er alleen een koppeling tot stand te komen.

Functie-eisen

Het uitvoeren van vrijwilligerswerk brengt ook verantwoordelijkheden met zich mee. De uitspraak "vrijwillig maar niet vrijblijvend" is hier zeker van toepassing. Kinderopvang Jasmijn mag ervan uitgaan dat de vrijwilligers zich aan de gemaakte afspraken houden. Om tot eenduidige afspraken te komen vragen wij de vrijwilligers een hiertoe opgestelde vrijwilligersovereenkomst te ondertekenen. Van de vrijwilligers wordt verwacht dat zij zich kunnen verenigen met de doelstelling van de kinderopvang en het vrijwilligerswerk waarvoor zij zich aanmelden.

De vrijwilliger beheerst de Nederlandse taal goed in woord en geschrift, zij heeft bij voorkeur ervaring met baby's en peuters van 0 tot 4 jaar. Zij is in staat het pedagogisch beleid van de Kinderopvang Jasmijn te onderschrijven en dit uit te dragen in haar werkzaamheden m.b.t. omgang met baby's en peuters, ouders en beroepskrachten. Zij is in staat om de aanwijzingen van de pedagogisch medewerkers zichtbaar op te volgen. Indien gewenst kan ten behoeve van deskundigheidsbevordering worden deelgenomen aan relevante informatie- en themabijeenkomsten.

Kwaliteitseisen en verwachtingen van de vrijwilligers

Binnen Kinderopvang Jasmijn hebben wij vrijwilligers werken. Samen en met de toestemming van ouders hebben wij besloten om met vrijwilligers te gaan werken. Naast het werken met vrijwilligers selecteert Kinderopvang Jasmijn haar vrijwilligers zorgvuldig uit. De vrijwilliger kent het pedagogisch beleidsplan en kan daarnaar handelen, voor zover dit betrekking heeft op de taken die omschreven zijn in de taakomschrijving van de vrijwilliger. De vrijwilliger heeft voldoende vaardigheid in de Nederlandse

taal om met kinderen in deze taalgevoelige leeftijd, adequaat te kunnen communiceren. Kinderopvang Jasmijn werkt met vaste vrijwilligers op de groep.

7.2.3 Ondersteuning

Externe adviseur

Kinderopvang Jasmijn werkt samen met een externe adviseur om de kwaliteit van het kinderdagverblijf te waarborgen, maar tevens ook te verbeteren daar waar nodig. De externe adviseur is samen met de pedagogisch medewerker differentiatie verantwoordelijk voor het opstellen van het beleid en de implementatie daarvan. De externe adviseur adviseert, ondersteunt en begeleidt daar waar nodig is. Als laatste biedt de externe adviseur eventuele bijscholing, workshop en studiedagen aan.

Pedagogisch beleidsmedewerker

Kinderopvang Jasmijn acht het van groot belang dat er sprake is van een goede pedagogisch kwaliteit binnen de kinderopvang en werkt om deze reden met een pedagogisch coach, die verantwoordelijk is voor de begeleiding van de pedagogisch medewerkers en het schrijven van het pedagogisch beleidsplan.

Om de pedagogische kwaliteit te kunnen waarborgen, bezoekt de pedagogisch coach (bijna) maandelijks Kinderopvang Jasmijn. De pedagogisch coach kijkt mee op verschillende fronten van de pedagogisch kwaliteit. Zo wordt er aandacht besteedt aan het pedagogisch beleidsplan en het implementeren hiervan, het in kaart brengen en monitoren van het pedagogisch handelen door middel van (video)observaties en POP gesprekken, en het aanbieden van workshops die aansluiten op de inzichten uit de observaties. Daarnaast is er aandacht voor de zorg- en opvoedvragen die onder de pedagogisch medewerkers spelen binnen een intervisiebijeenkomst en wordt de kwaliteit van de leefomgeving en de mate van ontwikkelingsstimulering in kaart gebracht.

7.2.4 Personeel kind ratio:

Medewerkers worden ingezet volgens het personeel kind ratio (PKR). Hier zijn duidelijke regels voor het maximaal aantal kinderen dat een pedagogisch medewerker mag opvangen. Dit hangt af van de leeftijdsgroep. Er wordt gekeken naar het aantal gelijktijdig aanwezige kinderen.

Voor de dagopvang gelden de volgende regels over (PKR) personeel kind ratio:

- Eén pedagogisch medewerker per 3 aanwezige kinderen tot 1 jaar;
- Eén pedagogisch medewerker per 5 aanwezige kinderen van 1 tot 2 jaar;
- Eén pedagogisch medewerker per 6 aanwezige kinderen van 2 tot 3 jaar;
- Eén pedagogisch medewerker per 8 aanwezige kinderen van 3 tot 4 jaar;

Bij kinderen van verschillende leeftijden in één groep wordt het rekenkundig gemiddelde berekend, waarbij naar boven wordt afgerond. De wettelijke voorschriften ten aanzien van groepsgrootte en pedagogisch medewerker-kind-ratio worden gevolgd. Het benodigde aantal pedagogisch medewerkers op een groep kinderen in de dagopvang wordt berekend met behulp van de rekentool op www.1ratio.nl

Bij een volledige bezetting ziet het beroepskracht kind ratio er als volgt uit bij Kinderopvang Jasmijn:

Maximum aantal kinderen	Aantal beroepskrachten
11	2/3

7.3 Klachtenregeling kinderopvang Jasmijn

Als er sprake is van een interne klacht heeft Kinderopvang Jasmijn als voorkeur dat de ouder de klacht eerst bespreekt met de pedagogisch medewerkers. Als dit niet leidt tot een prettige afhandeling van de klacht kan ervoor gekozen worden om een officiële klacht in te dienen. Dit kan doormiddel van een schriftelijke klacht in te dienen bij de pedagogisch medewerker differentiatie, deze zal de klacht vervolgens onderzoeken. Indien het gaat om een vermoeden van kindermishandeling dan treedt direct de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking. De klachtenprocedure wordt in dit geval afgebroken. Als de klacht door de pedagogisch medewerker differentiatie wordt behandeld, neemt deze contact op met de betrokkenen en betreft ook de oudercommissie eventueel. Na het indienen van de klacht zal er binnen ten minste 6 weken een schriftelijk en gemotiveerd oordeel,

inclusief concrete termijnen waarbinnen eventuele maatregelen zullen worden gerealiseerd, verstuurd worden naar de persoon die de klacht heeft ingediend.

Als de afhandeling van de interne klacht niet naar wens was, zijn ouders in de mogelijkheid om informatie, advies en mediation in te winnen bij de geschillencommissie. Of ze kunnen de klacht aanmelden bij de Geschillencommissie www.degeschillencommissie.nl.

In sommige gevallen is het van belang de klacht rechtstreeks in te dienen bij de Geschillencommissie:

- Als Kinderopvang Jasmijn niet binnen 6 weken heeft gereageerd op de schriftelijke klacht.
- Als de ouders en Kinderopvang Jasmijn het niet binnen 6 weken eens zijn geworden over de afhandeling van een klacht.
- Als Kinderopvang Jasmijn geen adequate klachtenregeling heeft.

In uitzondering op het bovenstaande mogen ouders meteen een geschil indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang als in redelijkheid niet van ouders kan worden verlangd dat zij onder de gegeven omstandigheden een klacht indienen bij de kinderopvangorganisatie. Dit kan zijn bijvoorbeeld bij klachten over intimidatie of wanneer ouders bang zijn dat het voorleggen van hun klacht vervelende consequenties kan hebben. De Geschillencommissie beoordeelt in individuele gevallen of aan de voorwaarden hiervoor wordt voldaan.

Voor de gehele klachtenregeling kunt u terecht op onze website en op de locatie.

7.3.1 Jaarverslag

Als er een klacht, intern of extern is binnengekomen over kinderopvang Jasmijn wordt er een officieel jaarverslag opgesteld. Alle officiële klachten bij de externe klachtencommissie worden geregistreerd en weergegeven in het jaarverslag. Iedere organisatie ontvangt jaarlijks een brief van de klachtencommissie waarin de klachten die betrekking hadden op de eigen organisatie staan weergegeven. Het openbaar jaarverslag van de behandelde klachten, opgesteld door kinderopvang Jasmijn van zowel de ouders als de oudercommissie, interne en externe klachten, worden gepubliceerd en ook toegezonden aan de GGD. In het jaarverslag wordt een beeld gegeven van de klachten die via de klachtenregeling door de ouders of door de oudercommissie eventueel zijn ingediend en verder zal daarin beschreven worden op welke wijze deze klachten afgehandeld zijn. Als er geen klachten zijn binnengekomen dan zal er ook geen jaarverslag worden opgesteld.

7.4 Oudercommissie

De Wet kinderopvang geeft ouders het recht de kinderopvang te beïnvloeden op belangrijke beleidsonderwerpen. Hiervoor is er een oudercommissie: zij mogen gevraagd en ongevraagd advies geven over diverse onderwerpen binnen kinderopvang Jasmijn. Het reglement van de oudercommissie beschrijft de regelingen en afspraken waarbinnen de medezeggenschap bij kinderopvang Naam kinderopvang uitgevoerd wordt, zoals bijvoorbeeld het uit te voeren beleid. De oudercommissie bepaalt zelf haar werkwijze en taakverdeling en legt dat vast in een huishoudelijk reglement. De oudercommissie heeft als doel de belangen van de kinderen en de ouders van kinderopvang Naam organisatie waar de oudercommissie aan verbonden, is zo goed mogelijk te behartigen en de ouders te vertegenwoordigen. De oudercommissie bevordert goede en heldere informatie aan ouders, de betrokkenheid van ouders bij de kinderopvang en fungeert als aanspreekpunt voor ouders met klachten en informeert hen zo nodig over de klachtenregeling.

Contactinformatie

Contactinformatie: Tahibe Karakaya, Kinderopvang Jasmijn

Telefoon: 06-48620613

Email: info@kinderopvangjasmijn.nl

Postadres: Knopstraat 2, 3551 ET Utrecht

Website: www.kinderopvangjasmijn.nl

Contactinformatie: Klachtenloket Kinderopvang

Telefoon: 0900-1877

E-mail: info@klachtenloket-kinderopvang.nl

Postadres: Postbus 96802, 2509 JE Den Haag

Bezoekadres: Bordewijklaan 46, 2591 XR Den Haag

Contactinformatie: De Geschillencommissie

Tel: 070 – 310 53 10

Postadres: Postbus 90600, 2509 LP DEN HAAG

Website: www.degeschillencommissie.nl

Klachtenformulier & Gegevens ouder/verzorger

Naam :
Adres :
Naam van uw kind :
Geboortedatum kind :
Telefoonnummer :
E-mailadres :
Datum melding:

Wat is uw klacht?

(Geef een zo concreet mogelijke beschrijving van de gebeurtenis waarover u de klacht indient)

Hebt u de klacht besproken met een medewerker of de houder?

Hebt u een suggestie voor het oplossen van de klacht en zo ja, welke?